

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**MOZART'IN SENFONİLERİNDEKİ
SERİMLERİN BİÇİMSEL YAPILAR
BAĞLAMINDA İNCELENMESİ**

**ALİ LEVENT MARANCI
16740015**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. KORAY SAZLI**

**İSTANBUL
2020**

**T.C.
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI PROGRAMI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**MOZART'IN SENFONİLERİNDEKİ
SERİMLERİN BİÇİMSEL YAPILAR
BAĞLAMINDA İNCELENMESİ**

**ALİ LEVENT MARANCI
16740015**

**TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. KORAY SAZLI**

**İSTANBUL
2020**

TC
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANA SANAT DALI
MÜZİK VE SAHNE SANATLARI PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

MOZART'IN SENFONİLERİNDEKİ
SERİMLERİN BİÇİMSEL YAPILAR
BAĞLAMINDA İNCELENMESİ

ALİ LEVENT MARANCI
16740015

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih:

Tezin Savunulduğu Tarih: 23.01.2020

Tez Oy birliği / Oy çokluğu ile başarılı bulunmuştur.

Unvan Ad Soyad

İmza

Tez Danışmanı : Doç.Dr. Konay SAZLI

Jüri Üyeleri : Prof. Dr. Tunc SAĞER

Doç. Evrim DEMİREL

İSTANBUL
OCAK 2020

ÖZ

MOZART'IN SENFONİLERİNDEKİ SERİMLERİN BİÇİMSEL YAPILAR BAĞLAMINDA İNCELENMESİ Ali Levent Marancı Ocak, 2020

Avusturya'lı besteci Wolfgang Amadeus Mozart sadece klasik dönemin değil, tüm müzik tarihinin önemli bestecilerinden biridir. Otuz beş yıllık yaşamında sayısız önemli eser bestelemiştir. Operadan senfonilere, konçertolardan kuartetlere kadar yüzlerce bestesi günümüze kadar defalarca seslendirilmiştir ve gelecekte de seslendirilmeye devam edecektir. Asıl olarak opera bestecisi olarak bilinse de, senfoniler Mozart'ın önemli orkestral eserlerinin başında gelir. Dönemin anlayışı içerisinde senfonilerin birinci bölümleri her zaman sonat allegrosu biçimindedir. Bu biçim kabaca serim, gelişme ve yeniden serim kısımlarından oluşmaktadır. Bu sebeple serim kısmını incelemek sonatın büyük çoğunluğu üzerinde fikir sahibi olmaya olanak tanır. Son dönemde özellikle klasik dönem batı müziğiyle ilgili yapılan bazı çalışmalar, bu dönemde kullanılan biçimsel yapılarla ilgili birçok konuya açıklık getirmiştir. O sebeple bu çalışmada ilk olarak biçimsel yapıların tarihsel gelişimi araştırılmıştır. On sekizinci yüzyıla kadar dayanan ilk tanımlamalar çeşitli teorisyenler tarafından günümüze kadar geliştirilmiştir. İlk olarak Joseph Riepel'in bahsettiği bu yapılar, sonrasında Heinrich C. Koch tarafından daha detaylı ve uygulanabilir bir biçimde ele alınmıştır. Arnold Schönberg'e kadar bu konu hakkında çeşitli çalışlmalar yapılmasına rağmen Cümle yapısını tanımlayan ilk isim o olmuştur. William E. Caplin ise hem Cümle hem de Periyot özellikleri gösteren Melez yapıları tanımlamıştır. Bu çalışmada tespit edilen bu yapılara Türkçe terim ve kısaltmalar önerilmiştir. Ardından bütün serimler bu biçimsel yapılar çerçevesinde incelenmiştir. Serimlerin türleri ve içerisindeki biçimsel yapıların işlevleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biçimsel Yapılar, Cümle, Periyot, Temel Fikir, Serim

ABSTRACT

ANALYSING OF THE EXPOSITIONS IN MOZART’S SYMPHONIES IN THE CONTEXT OF FORMAL STRUCTURES

Ali Levent Marancı

January, 2020

Austrian composer Wolfgang Amadeus Mozart is not only the classical period but also one of the most important composers of all music history. In his thirty-five-year life, he composed numerous important works. Hundreds of his compositions, from opera to symphonies, concertos to quartets, have been performed many times and will continue to be performed in the future. Although originally known as an opera composer, the symphonies are one of Mozart’s most important orchestral works. In the understanding of the period, the first movements of the symphonies are always in the form of sonata allegro. This form consists of roughly exposition, development and recapitulation. For this reason, examining the exposition section allows an opinion on the vast majority of sonata. Some of the recent studies on western music, especially classical period, have clarified many issues related to the formal structures that used in this period. For this reason, in this study, the historical development of formal structures was first explored. These structures, which Joseph Riepel first mentioned, were later discussed by Heinrich C. Koch in a more detailed and practical way. Although several studies were conducted on this subject before Arnold Schönberg, he was the first to describe the Sentence structure. William E. Caplin, on the other hand, has identified hybrid structures with both sentence and period features. In this study, Turkish terms and abbreviations are proposed for these structures. Then, all the expositions were examined within the framework of these formal structures. The types of the expositions and the functions of the formal structures were determined.

Keywords: Formal Structures, Sentence, Period, Basic Idea, Exposition

ÖN SÖZ

Bu çalışmanın form analizi anlayışında yeni ve güncel yaklaşımlar sağlayacağını ve özellikle klasik dönem batı müziği üzerine stilistik yazım ve analiz yapmak isteyenlerin faydalanabileceği kaynaklardan biri olabileceğini ön görmekteyim.

Bu çalışmanın her aşamasında büyük emekleri olan, engin bilgisini ve kaynaklarını büyük bir samimiyet ile paylaşmaktan hiçbir zaman için çekinmeyen, sonsuz destek ve yardımlarını esirgemeyen değerli tez danışmanım Doç. Dr. Koray SAZLI'ya sonsuz minnet ve teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca tüm bu süreç içerisinde bana en büyük desteği veren sevgili eşim Merih MARANCI'ya sevgilerimi ve teşekkürlerimi yollarım.

İstanbul; Ocak, 2020

Ali Levent MARANCI

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
ÖZ	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLO LİSTESİ	ix
ŞEKİL LİSTESİ	x
KISALTMALAR	xi
1. GİRİŞ	1
1.1. Amaç, Önem ve Hedef	1
1.2. Problem	2
1.3. Alt Problemler	2
1.4. Sınırlılıklar	2
1.5. Sayıtlar	2
1.6. Yöntem	2
1.6.1. Araştırmanın Modeli	2
1.6.2. Verilerin Toplanması	3
1.6.3. Verilerin Analizi	3
1.7. İlgili Araştırmalar	3
2. SONAT ALLEGROSU	6
3. SERİM	9
3.1. Bir OD'lu serim	9
3.1.1. Ana Ton Bölgesi	10
3.1.2. Geçit	10
3.1.3. Orta Durgu (OD)	10
3.1.4. Yan Ton Bölgesi	10
3.1.5. Esas Serim Kapanışı (ESK)	11
3.1.6. Kapanış Bölgesi	11
3.2. İki OD'lu Serim	11
3.3. Bileşik Serim	13

3.4. Bağlı OD	16
4. BİÇİMSEL YAPILAR	17
4.1. Riepel	17
4.2. Koch	20
4.3. Schoenberg.....	21
4.4. Caplin	23
4.5. Biçimsel Yapıların Sınıflandırılması.....	26
4.6. Ek Biçimsel Yapılar	27
4.6.1. Devam Cümlesi (DC).....	27
4.6.2. Bileşik Genişetilmiş Kadans Dizimi (BGKD)	27
4.6.3. BB	28
4.6.4. Merdiven (MER)	29
4.6.5. KUY ve Durgu	30
5. BULGULAR : ANALİZ VE TABLO.....	32
5.1. Senfoni no: 1	32
5.2. Senfoni no: 4	32
5.3. Senfoni no: 5	33
5.4. Senfoni no: 6	33
5.5. Senfoni no: 7	34
5.6. Senfoni no: 8	35
5.7. Senfoni no: 9	35
5.8. Senfoni no: 10	36
5.9. Senfoni no: 12	37
5.10. Senfoni no: 13	37
5.11. Senfoni no: 14	40
5.12. Senfoni no: 15	41
5.13. Senfoni no: 16	41
5.14. Senfoni no: 17	42
5.15. Senfoni no: 18	42
5.16. Senfoni no: 19	43
5.17. Senfoni no: 20	43
5.18. Senfoni no: 21	44
5.19. Senfoni no: 22	45
5.20. Senfoni no: 23	45

5.21. Senfoni no: 24	46
5.22. Senfoni no: 25	47
5.23. Senfoni no: 26	48
5.24. Senfoni no: 27	48
5.25. Senfoni no: 28	49
5.26. Senfoni no: 29	50
5.27. Senfoni no: 30	50
5.28. Senfoni no: 31	51
5.29. Senfoni no: 32	52
5.30. Senfoni no: 33	53
5.31. Senfoni no: 34	54
5.32. Senfoni no: 35	55
5.33. Senfoni no: 36	57
5.34. Senfoni no: 38	58
5.35. Senfoni no: 39	59
5.36. Senfoni no: 40	60
5.37. Senfoni no: 41	61
6. SONUÇ.....	65
6.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	65
6.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar.....	65
6.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	67
6.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	68
KAYNAKÇA	71
ÖZ GEÇMİŞ.....	73

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 5.1: Anaton Bölgesindeki Biçimsel Yapılar	63
Tablo 5.2: Yanton Bölgesindeki Biçimsel Yapılar	63
Tablo 5.3: Kapanış Bölgesindeki Biçimsel Yapılar	64
Tablo 6.1: Serim Sınıflarının Sayıları.	65
Tablo 6.2: 1 Od’lu Serimlerdeki Od Ve Esk’ya Ulaştıran Biçimsel Yapılar.....	66
Tablo 6.3: 2 Od’lu Serimlerdeki Orta Durgulara Ve Esk’ye Ulaştıran Biçimsel Yapılar.....	66
Tablo 6.4: Bağlı Od Serim Sınıfında Pod’lara Ve Esk’lere Ulaştıran Biçimsel Yapılar.....	67
Tablo 6.5: 1 Od’lu Serimlerdeki Orta Durgu Kalış Çeşitleri	68
Tablo 6.6: 2 Od’lu Serimlerde Orta Durgu Kalış Çeşitleri	68
Tablo 6.7: Bağlı Od Serimlerde Orta Durgu Kalış Çeşitleri	68
Tablo 6.8: Cümlesel Yapıların Dağılımı	69
Tablo 6.9: Periyodik Yapıların Dağılımı	69
Tablo: 6.10: Melez Ve Gkd’lerin Dağılımı.....	70

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 3.1: Mozart Senfoni No:6, İki OD’lu Serim Örneği.....	12
Şekil 3.2: Mozart Senfoni No:8, Bileşik Serim Örneği	15
Şekil 3.3: Mozart Senfoni No:24, Bağlı OD Örneği	16
Şekil 4.1: Riepel’in İkili Örneği	18
Şekil 4.2: Ritmik Olarak Değiştirilmiş İkililer	18
Şekil 4.3: Riepel’in Üçlü Örneği	18
Şekil 4.4: Riepel’in Dörtlü Örneği.....	19
Şekil 4.5: İlk Dörtlünün İki Adet İkiliye Dönüştürülmesi Örneği.....	19
Şekil 4.6: Koch’un Kesik Örneği	21
Şekil 4.7: Schoenberg’in Cümle Örneği.....	22
Şekil 4.8: Schoenberg’in Periyot Örneği	22
Şekil 4.9: Caplin’in Cümle Örneği	23
Şekil 4.10: Caplin’in Periyot Örneği	24
Şekil 4.11: Mozart Senfoni No:1, GKD Örneği	24
Şekil 4.12: Caplin’in Melez 1 Örneği.....	25
Şekil 4.13: Caplin’in Melez 2 Örneği.....	25
Şekil 4.14: Caplin’in Melez 3 Örneği.....	25
Şekil 4.15: Caplin’in Melez 4 Örneği.....	26
Şekil 4.16: Mozart Senfoni No: 35, Devam Cümlesi Örneği	27
Şekil 4.17: Mozart Senfoni No: 1, BGKD Örneği	28
Şekil 4.18: Mozart Senfoni No: 18, BB Örneği	29
Şekil 4.19: Mozart Senfoni No: 5, MER Örneği	30
Şekil 4.20: Mozart Senfoni No: 14, KUY ve Durgu Örneği	31
Şekil 5.1: Mozart Senfoni No:13, Analiz Örneği	40

KISALTMALAR

TEF	: Temel fikir
KAF	: Karşıt fikir
BİF	: Bileşik fikir
YEF	: Yeni fikir
PAR	: Cümlelerin devam kısmında gelen Parçalamanın kısaltması
GKD	: Genişletilmiş kadans dizimi
BGKD	: Bileşik genişletilmiş kadans dizimi
A-tema	: Ana ton bölgesinde gelen tema
Y-tema	: Yan ton bölgesinde gelen tema
A-bölgesi	: Ana ton bölgesi
Y-bölgesi	: Yan ton bölgesi
K-bölgesi	: Kapanış bölgesi
SUN	: Sunum
DEV	: Devam
DOK	: Dominant akoru üzerinde kalma durumu
PDOK	: Pre-Dominant akoru üzerinde kalma durumu
C	: Standart Cümle
C'	: Standart olmayan cümle
Cg	: Genişletilmiş cümle
Cpy	: PAR'ı olmayan cümle
Cpö	: PAR'ı ötelenen cümle
Cy	: Yarım cümle
Ck	: Kısaltılmış cümle
DC	: Devam Cümlesi
P	: Periyot (standart)
P'	: Standart olmayan periyot
BP	: Büyük periyot, öncülü ve sonculu başka biçimsel yapılarda
	olan periyot
M	: Melez yapılar

OD	: Orta Durgu
ESK	: Esas serim kapanışı
MER	: Merdiven
BB	: Bir-Beş , Beş-Bir
MOK	: Mükemmel otantik kadans
NOK	: Na-mükemmel otantik kadans
KAD	: Kadans
V:YK	: Dominant'ın dominantı üzerindeki yarım kalış (V/V)
I: YK	: Dominant üzerinde yarım kalış (V)

1. GİRİŞ

Müzik, sesler ve aralarındaki boşlukların belli bir zaman aralığı içerisindeki organizasyonudur. Farklı kültürlerin veya farklı tür müziklerin en derin ortak paydası bir organizasyona sahip olmalarıdır. Bu durum müziği oluşturan biçimsel yapılar için de geçerlidir. İnsan doğası gereği belli başlı kalıplar ve benzerlikler görme ve yakalama eğilimindedir. Bu eğilim, müzik içerisinde belirgin biçimsel yapıların ortaya çıkmasına vesile olmuştur. Ayrıca bu yapıların özellikleri formun kendisini de doğrudan etkilemektedir. Bu sebeple tarih boyunca teorisyenler bu yapıların belirlenmesi ve adlandırılması için çeşitli çalışmalar yapmışlardır. Böylelikle hem ele alınan müzikler detaylı bir biçimde incelenebilir hale gelmiştir hem de bu tarzda müzik yazmak isteyenler için belirli referans noktaları oluşmuştur. Bu çalışmada Mozart'ın senfonilerinin birinci bölümlerinin serimlerindeki biçimsel yapılar detaylı bir biçimde belirlenmiştir. Bu tespitleri yapabilmek için bu biçimsel yapıların tarihsel gelişimi saptanmıştır. Öncelikle biçimsel yapılarla ilgili, on sekizinci yüzyılın ortalarından günümüze kadar yapılmış önemli çalışmalar belirlenmiştir. Tüm bu teorisyenlerin açıkladığı küçük veya büyük biçimsel yapılar ele alınıp, bu çalışmada kullanılacak analiz için gerekli olan Türkçe terminoloji elde edilmiştir. Buna ek olarak bazı yeni biçimsel yapılar, Türkçe terim ve kısaltmalar önerilmiştir. Serimlerin karakteristik özellikleri çerçevesinde bu biçimsel yapıların hangi durumlar altında geldikleri belirlenmeye çalışılmıştır.

1.1. Amaç, Önem ve Hedef

Serim ve yeniden serim kısımları, sonat biçimindeki eserlerin kabaca üçte ikisini oluşturmaktadır. Bu sebeple, serim yazımında kullanılan biçimsel yapılar, orta durgular (OD) ve esas serim kapanışı (ESK) gibi parametrelerin tespiti ile bestecinin serim yaklaşımını anlamak, bestecinin sonat yaklaşımını anlamaya götüren önemli adımlardan bir tanesidir. Mozart'ın senfonilerinin birinci bölümlerindeki serim anlayışını ortaya koymak bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Böylelikle senfonilerin sonat biçiminde olan birinci bölümleriyle ilgili detaylı çıkarımlar yapmak mümkün olacaktır. Bu çalışma, biçimsel yapıların serim içerisindeki

kullanım durumlarının tespit edilmesi ve besteciye ait klişe ve kalıpların saptanması bakımından önem teşkil etmektedir. Ayrıca önerilen Türkçe terim ve kısaltmalar ile, stilistik yazım ve analiz çalışması yapmak isteyenler için katkıda bulunulması hedeflenmiştir.

1.2. Problem

‘Mozart’ın senfonilerinin birinci bölümlerinin biçimsel yapılar bağlamındaki serim anlayışı nedir?’ sorusu araştırmamızın problemi ve çıkış noktası olmuştur.

1.3. Alt Problemler

- 1- Bu serimler hangi tür serim sınıfı altında toplanabilirler?
- 2- Orta durgulara (OD) ve esas serim kapanışlarına (ESK) hangi biçimsel yapılar ile ulaşılmıştır?
- 3- Bu orta durguların kalışları nelerdir ve ne sıklıkta kullanılmışlardır?
- 4- Bu serimlerde kullanılan biçimsel yapıların türleri ve adetleri nelerdir?

1.4. Sınırlılıklar

Mozart’ın kırk bir senfonisi içerisinde, birçok kuramcı tarafından onun olduğuna dair şüphe barındırmayan otuz yedi senfoninin birinci bölümlerinin serim kısımları bu çalışmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

1.5. Sayıtlar

Mozart’ın senfonilerinin birinci bölümlerindeki serimlerde belirli biçimsel yapıların diğerlerine göre daha fazla sıklıkta kullanıldığı ve bazı serim sınıflarının daha az tercih edildiği varsayılmıştır. Her biçimsel yapının, serimi oluşturan bölgelerde homojenik olarak dağıldığı ve orta durgu kalış seçeneklerinin benzer sayılarda olacağı bu çalışmanın sayıtları arasındadır.

1.6. Yöntem

1.6.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden betimleme modeli kullanılmıştır.

1.6.2. Verilerin Toplanması

Önce biçimsel yapıların tarihi gelişimi üzerinden bir literatür taraması yapılmıştır. Ardından bu bilgiler ışığında söz konusu serimler içerisindeki biçimsel yapılar tespit edilmiştir.

1.6.3. Verilerin Analizi

Biçimsel yapılar belirli armonik koşulları sağlamaktadır ve serim içerisinde tespit edilirken bu durum göz önünde bulundurulmuştur. Ancak bu çalışmada asıl olarak, serim içerisinde ne tür biçimsel yapıların, hangi sıklıkta ve nerede karşımıza çıktığı analiz edilmiştir.

1.7. İlgili Araştırmalar

Ülkemizde yapılan ve bu konu hakkında doğrudan ilintili olmasa da, W. A. Mozart'ın piyano sonatları adlı çalışmada; bestecinin sonatları dört farklı grup (Salzburg-Münih, Mannheim, Paris ve Viyana Sonatları) altında incelenmiştir (Tuğrul 2015). Sonat formunu ele alış şeklindeki bu farklılıklar her ne kadar sadece piyano sonatları üzerinden incelenmişse de, bestecinin senfonilerinde kullandığı yöntemleri anlamak açısından bize ışık tutmaktadır.

Araştırmamızda faydalanabileceğimiz bir diğer çalışma ise Betül Yetkin'e (2010) aittir. Yetkin çalışmasında Mozart'ın hayatı ve eserleri üzerine araştırma yapmış olup; bestecinin kazandırdığı yenilikler ve etkilediği bestecilere dair örnekler vermiştir.

Ayrıca Işıksungur'un (2013) W. A. Mozart'ın çocukluk ve olgunluk dönemi keman sonatlarının teknik ve müzikal açıdan incelenmesi adlı çalışmasında bestecinin değişimi ve gelişimine dair örnekler verilmiştir. Bu örneklerin birinde Mozart'ın Mannheim okulunda dinleme fırsatı bulduğu Cannabich ve Holzbauer'in bestecinin sonat formu anlayışını etkiledikleri belirtilmiştir (Işıksungur 2013 s13).

Literatürde doğrudan olmasa da dolaylı yoldan faydalanabileceğimiz çalışmalar bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi Magarotto'nun (2016) The Interaction of Sonata Form and Schemata Derived from Galant Practice in the First Movements of Mozart's Keyboard Sonatas (Mozart'ın Klavye Sonatlarının Birinci Bölümündeki

Galant Uygulamasından Elde Edilen Sonat Formu ve Şemaların Etkileşimi) adlı çalışması gelmektedir. Bu çalışmada cümle ve periyot gibi biçimsel yapılar olmasa da galant şema kalıplarının tespitleri yapılmıştır.

Goodchild'in (2008) Formal structures in the solo keyboard music of J. C. Bach and their influence on Mozart (J. C. Bach'ın Solo Klavye Müziklerindeki Biçimsel Yapılar ve Bunların Mozart Üzerindeki Etkisi) adlı çalışmasında, serim de dahil olmak üzere sonat biçiminin tüm bölmeleri içerisindeki formal yapılar incelenmiştir.

Biçimsel yapıları anlamak adına Hill'in (2014) Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form (Joseph Riepel'in Metrik ve Tonal Düzen Teorisi, Fraz ve Biçim) adlı çalışması biçimsel yapılarla ilgili tarihsel olarak en eski çalışmalardan biridir. Riepel'in on sekizinci yüzyıl ortalarında kaleme aldığı Anfangsgründe zur musicalischen Setzkunst, (Müzikal Kompozisyonun Temelleri) adlı eserinin çevirisi olan bu çalışma biçimsel yapılarla ilgili yapılan en erken tanımlamaları içermesi bakımından önemlidir.

Baker'in (1983) Introductory Essay on Composition() adlı çalışması Heinrich Christop Koch'un on sekizinci yüzyılın son çeyreğinde kaleme aldığı Versuch Einer Anleitung Zur Composition adlı eserinin ikinci ve üçüncü ciltlerinin çevirisidir. Bu çalışmada Koch'un biçimsel yapılar ve frazlar hakkındaki fikirleri detaylı bir biçimde ortaya konmuştur.

Arnold Schoenberg'in (1970) Fundamentals of Musical Composition (Müzikal Kompozisyonun Temelleri) adlı eserinde ise yakın dönemin biçimsel yapı anlayışını etkileyecek şekilde ayrıntılı bir biçimde cümle ve periyot tanımlamaları yapılmıştır.

Daha sonra Caplin (1998) Classical Form, A Theory of Formal Functions for the Instrumental Music of Haydn, Mozart, and Beethoven (Klasik Biçim, Haydn, Mozart ve Beethoven'ın Çalgısal Müziği için Bir Biçimsel Fonksiyonlar Teorisi) adlı çalışmasında, Schoenberg'in biçimsel yapılarını tekrar ele almış ve ek olarak melez yapıları tanımlamıştır.

Rosen'in (1988) Sonata Forms (Sonat Biçimleri) adlı çalışması bu çalışmaya ışık tutan bir başka değerli kaynaktır. Burada farklı çeşitlerde sonat biçimleri tanıtılmıştır. Bu farklı çeşitlerdeki sonatların işlevleriyle ilgili detaylı açıklamalar yapılmıştır.

Darcy ve Hepokoski'nin (2006) Elements Of Sonata Theory (Sonat Teorisinin Temelleri) adlı eserinde de anlatılan sonat anlayışı ve özellikleri bu tez için önemli referanslardan bir tanesidir. Orta durgu (OD) ve esas serim kapanışı (ESK) gibi serimin belirgin noktalarının tanımlamaları bu iki yazarın eserinde tanımlanmıştır.

Son olarak Forrest ve Santa'nın (2014) A Taxonomy of Sentence Structures (Cümle Yapılarının Sınıflandırılması) adlı çalışması, bu çalışmada da referans olarak kullanılan cümle sınıflarını detaylı bir biçimde açıklamıştır.

2. SONAT ALLEGROSU

Sonat allegrosu klasik batı müziğinin en önemli formlarından bir tanesidir. Orkestra eserlerinden solo çalgılar için yazılan parçalara kadar, geniş bir çerçevede karşılaştığımız bu form için genel ve kaba bir tarif yapacak olursak; serim, gelişme ve yeniden serim olmak üzere üç kısımdan oluşmaktadır. Serim kısmı; ana tonda gelen bir temadan, majör tonlarda ise ana ton bölgesinin V. derecesinde gelen ikinci bir temadan (minör tonlarda III. derecede) ve bu ikisini birleştiren bir köprüden oluşmaktadır. Gelişme kısmı ise özetle, serim kısmında kullanılan malzemelerin farklı tonalitelerde geliştirilerek duyurulmasıdır. Besteci bu kısımda daha özgür bir hareket alanına sahiptir. Daha sonra gelen ve son kısım olan yeniden serim kısmı ise, bir takım değişiklikler gösteren serim kısmının yeniden getirilmesidir. Ancak bu sefer ikinci tema V. derece (minör ise III. derece) üzerinde gelmez ana ton üzerinde gelir. Böylelikle büyük bir ABA formu yaratılmış olur.

Ancak sonat formu yukarıdaki genel geçer kitabi anlatımın dışında oldukça fazla çeşitliliğe sahiptir. Müzik yazımı sırasında bestecinin belirlediği yol ve yöntemler sebebiyle bu basmakalıp tanımlamalar bestecinin istediği farklı yönler doğru bükülebilir. Ancak yine de bu durum belirli kalıplar altında sınıflandırılabilir. Konunun anlaşılması adına örnek vermek gerekirse; Birçok insandan A4 kağıda insan yüzü çizmelerini istediğimizi varsayalım. Bu insanlardan bazıları birebir kalitede çizim yaparken bazıları çöp adam suratı biçiminde çizim yapabilirler. Bu resimlerden kiminin gözleri ufak olabilir, kiminin ise hiç kulakları dahi olmayabilir. Ancak yeterince fazla resim çizildiğinde ve bunların her biri üst üste getirildiğinde, belirli kalıpların görüldüğü bir yüz ortaya çıkacaktır. Ancak müzikal bir formu anlamak ve tanımlamak için genel geçer bu basmakalıplara ihtiyaç vardır. Bu kalıplar her biçimde olduğu gibi sonat formu için de zamana yayılarak şekillenmiştir demek yanlış olmaz. Newman (1945) Problems in Sonata History (Sonat Tarihindeki Problemler) adlı çalışmasında sonat formunun geç rönesanstan beri tüm önemli çalgısal müzik formlarını kuşatsa da, sonat biçiminin yeterli bir genel tarihinin olmadığını belirtmiş ve bunun literatürde göze çarpan bir boşluk olduğundan bahsetmiştir.

Daha öncesinden bu form ile ilgili hem tarihsel hem de yapısal olarak önemli çalışmalar olmasının yanında yirminci yüz yılın ikinci yarısından itibaren yeni ve önemli ilerlemeler kaydedilmiştir. Rosen (1988) Sonata Forms (Sonat Biçimleri) adlı eserinde dört çeşit sonat formu tanımlaması yapmıştır. Bunlardan ilki, Birinci-Bölüm Sonat Biçimi'dir. Bu biçim on sekizinci yüzyılın sonlarına doğru açılış bölümleri önem kazandığı için belki de en karmaşık ve sıkı olan biçimdir. İkincisi Yavaş-Bölüm Biçimi'dir. Yavaş bölümler lirik bir yapıdadır. Bu sebeple gelişim kısmının olmaması tansiyonu ve dramatik tavrı minimize eder. Dominant kısmından önce genellikle modülasyona bile rastlanmaz. Üçüncüsü Minüet Sonat Biçimi'dir. Bu sonat biçimi bu dört çeşit biçimin belki de en kısa olanıdır. Üç biçimsel yapıdan oluşur çift çizgi ilk biçimsel yapının sonundadır. Dördüncüsü Final Sonat Biçimi'dir. Bu biçim çok gevşek biçimde bir organizasyona sahiptir. Bu sebeple tansiyon bu gevşek yapı ile yaratılır. Hem sonat hem de rondo özellikleri gösteren bu biçim rondo sonata olarak da isimlendirilir.

Sonat biçimiyle ilgili son yıllarda yapılan en önemli çalışmaların başında Hepokoski ve Darcy (2006) tarafından yazılan Elements of Sonata Theory (Sonat Teorisinin Temelleri) kitabı gelmektedir. Kitaplarında serim, gelişim ve yeniden serim kısımlarını detaylı bir biçimde anlatan Hepokoski ve Darcy, Rosen'e benzer şekilde beş çeşit sonat allegro tipi tanımlamışlardır. Bunlardan ilki Tip 1 olarak adlandırılmıştır. Çoğunlukla yavaş bölümlerde gelen bu sonat biçiminde gelişim kısmı bulunmaz. Serimin bitişinin ardından yeniden serim gelir. Tıpkı Rosen'ın da belirttiği gibi genel olarak yavaş bölümlerde karşımıza çıkar. İkincisi Tip 2 olarak adlandırılmıştır. Tanımladıkları bu tip de Tip 1 gibi iki kısımlıdır. Bu tip sonat allegro formunda gelişme kısmı yoktur. İlk kısım standart serim özelliği gösterirken ikinci kısım (yeniden serim) ile Tip1'den ayrılır. Tip 2'de de Tip 1'deki gibi gelişme kısmı yoktur ancak, yeniden serimin başlangıcı gelişimsel nitelikler gösterir. Geçit ya da OD'a kadar devam eden bu durum ana tonalitede ikinci temanın gelişiyi normale döner. Tip 2'nin ayrıştığı önemli nokta ana tonaliteye dönüşün yeniden serimin başında değil de ikinci tema bölgesinde gerçekleşmesidir. Tip 3 ise yukarıda da kabaca açıklanan geleneksel sonat allegro formudur. Tip 4 ise sonata rondo olarak bilinen sonat biçimi olarak tanımlanmıştır. Her bir kısmı ardından gelen geçit ile birbirine bağlanmıştır. Tip 5 ise dönemin konçertolarında karşımıza çıkan sonat

formudur. En karmaşık ve çeşitlilik gösteren bu biçimde müzik orkestra ve solo arasında dağıtılmıştır.

3. SERİM

Serim, sonat allegro formunun giriş bölmesidir. Genel olarak iki ton bölgesinden oluşur ve çoğunlukla bu iki ton bölgesi orta durguyla(OD) birbirinden ayrılır. Orta Durgu bir kalış noktasıdır. Bu kalışın en karakteristik özelliği art arda gelen üç vuruşluk bir durgu noktası oluşudur. OD en çok yarım kadans şeklinde karşımıza çıkar (I:YK. ya da V:YK). Bunlardan ilki Ana ton bölgesidir. Buradaki tonalite aynı zamanda eserin tonalitesidir. Ana ton bölgesinde sunulan müzikal malzemeler eserin ilk teması olarak adlandırabileceğimiz A-tema'yı oluştururlar ki bunlar eserin daha sonraki kısım ve bölmelerinde de karşımıza çıkabilmektedir. Ana ton bölgesi bir geçit ile orta durguya doğru ilerler. Orta durgudan sonra ise yan ton bölgesi başlar. Majör tonaliteli eserlerin büyük çoğunluğunun yan ton bölgesi tonalitesi, ana tonalitenin V. derecesidir ve majör tonalitedir. Minör tonalitelerde ise bu durum çoğunlukla III. derecede gelen majör tonalite olarak karşımıza çıkar (Hepokoski ve Darcy, 2006, 23-25). Bunlar dışındaki tonalite seçimlerine rastlamak mümkündür ancak bu durum genel bir form tarifi yapabilmek açısından ayrıca değerlendirilir. Yan ton bölgesindeki y-tema serimin ikinci temasıdır. Daha sonra gelen Esas Serim Kapanışı (ESK) ile y-tema esasen kapanır (Hepokoski ve Darcy, 2006, 120). Bu kapanış ardından genellikle bir Kapanış kısmıyla da karşılaşabiliriz. Yan tema çoğunlukla post-kadanssal bir kısma sahiptir. Bu kısım biriken enerjiyi dağıtmak ya da bu enerjiyi asıl kadansın ötesine doğru sürdürmek gibi işlevlere sahip olabilir (Caplin, 1998, 122).

3.1. Bir OD'lu serim

Hepokoski ve Darcy'nin (2006) iki parçalı serim olarak tarif ettikleri biçim bu çalışmada bir OD'lu serim olarak adlandırılmıştır. Bir Orta Durgulu serimlerde; OD, ilk kısmın sonunda gelir ve sonrasında Y-Tema başlar. Orta durgu ana ton ve yan ton bölgelerini birbirinden ayırır. Tüm serim boyunca tek bir OD vardır (Hepokoski ve Darcy, 2006, 23-24).

3.1.1. Ana Ton Bölgesi

Bu çalışmada ana ton bölgesi serimin ilk kısmını ifade eden bir tanımlamadır. Orta durguya kadar uzanan bu kısım, ana tema ve geçit bölgesini kapsamaktadır. Ana tema ise sonat sürecini başlatan fıkirdir. Serim bu bölge ile başlar. Buradan başlayıp esas serim kapanışı (ESK) ve esas sonat kapanışı'na (ESOK) doğru yola çıkılır. Buradaki ana fikir sonatın karakteristik özelliklerine referans oluşturabilir (Hepokoski ve Darcy, 2006, 65).

3.1.2. Geçit

Geçit kısmı A-Bölgesi'nden OD'a gidişi kapsar. Geçit içerisinde tonal modülasyon zorunluluğu yoktur. Karakteristik özelliklerinin başında nüansın forte ye çıkması tutti gösterilebilir. Burada arttırılan tansiyon OD'a kadar devam eder ve herhangi bir yerinde bir düşüş görülmez. Böylelikle OD'da tepe noktasına ulaşan tansiyon ve ardından gelen boşluk, Y-Bölgesi'nde ikinci bir başlangıca olanak tanır (Hepokoski ve Darcy, 2006, 94).

3.1.3. Orta Durgu (OD)

Geçit bölgesi sonunda gelen orta durgu adı üzerinde müziğin durduğu andır. Genellikle üç çekiç vuruşu şeklinde gelen bu duruş ile yeni gelen tema arasında müzik susar. Bu durgunun gerçekleştiği akor çoğunlukla V-YK, I-YK olacak şekilde yarım kalış şeklinde gerçekleşir. Bunlardan daha az sıklıkta I-MOK ve V-MOK'ta karşılaşılan OD akoru seçeneklerindendir (Hepokoski ve Darcy, 2006, 24-25).

3.1.4. Yan Ton Bölgesi

Serimin bu kısmı ikinci bir başlangıcın ve yeni bir tema ya da temalar grubunun duyulduğu bölgedir. Bu bölge de gelen yan tema orta durgunun ardında başlar. Eğer bir orta durgu yoksa ikinci bir temadan (y-tema) söz edilemez. Genel olarak bu ikinci tema, serimin yüzde 50 ya da 60'ından önce başlar (Hepokoski ve Darcy, 2006, 117). Biçimsel yapılar ise A-Bölgesine göre daha gevşektir. Bu gevşeklik V. derece pedal sesi tutma ve Caplin'in sıkı-düğüm temalarının dışında yapılar getirilerek sağlanmaktadır. Ana ton bölgesinden farklı olarak bu kısımda muhakkak mükemmel otantik kadans getirilmelidir (Caplin, 1998, 97).

3.1.5. Esas Serim Kapanışı (ESK)

Yan ton bölgesinde, kendinden sonra farklı bir malzeme gelen ilk mükemmel otantik kadans esas serim kapanışı olarak adlandırılır. Serim bu kapanış ile (MOK) biçimsel işlevlerinden birini tamamlamış olur. Ana ton bölgesinde MOK görülebilir de görülmeyebilir de. Ancak yan ton bölgesinde kesinlikle MOK gerçekleşmelidir. Bu kapanış yeniden serimde ana tonda da geleceğinden bu kapanış tüm bir bölümün kapanmasından da sorumludur. ESK serim içerisindeki en güçlü kadans olmak zorunda değildir ki çoğu zaman da olmaz. ESK'den daha güçlü kadans ya da kadanslar, bir anlamda pekiştirme işlevi olan Kapanış bölgesinde karşımıza çıkabilirler (Hepokoski ve Darcy, 2006, 120).

3.1.6. Kapanış Bölgesi

Kapanış bölgesi serimden serime farklı uzunluklarda karşımıza çıkabilmektedir. Esas serim kapanışından sonra gelen kapanış bölgesi ESK'nın kapanışını pekiştirmek için sonrasında gelen bir bölgedir. Bu bölgede gelen kadanslar çoğu zaman ESK'den daha güçlü bir yapıdadır. Bazen kendine has tematik öğeler içerebilir. Bunun dışında A-temasının belirli bir kısmının, aynen ya da değiştirilerek getirildiği de görülebilmektedir (Hepokoski ve Darcy, 2006, 180-181).

3.2. İki OD'lu Serim

Hepokoski ve Darcy'nin (2006) Trimodular Blok (TMD) olarak tarif ettikleri yapı bu çalışmada iki Od'lu serim olarak adlandırılmıştır. Bu serim sınıfı birinci Orta Durgunun I-YK geldiği zamanlar başta olmak üzere, Yanton Bölgesinde ikinci bir OD'un karşımıza çıktığı biçimlerdir. Bu ikinci OD genellikle V-YK şeklinde gelir. Sonrasında Y-tema ve varsa kapanış bölgesi gelerek standart serim formu tamamlanır (Hepokoski ve Darcy, 2006, 171).

Mozart
Symphony No. 6
in F Major

Allegro.

K. 43

Oboi.
Corni in F.
Violino I.
Violino II.
Viola I.
Viola II.
Violoncello e Basso.

OD1

OD2

Şekil 3.1: Mozart Senfoni No:6, İki OD'lu serim örneği

Imslp. [10.09.2019]. Mozart Senfoni No:6.

[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.6_in_F_major%2C_K.43_\(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.6_in_F_major%2C_K.43_(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus))

3.3. Bileşik Serim

Bu serim sınıfıyla ilgili edinilen ilk bulgular Larsen'in (1963) Sonateform-Probleme (Sonat-biçimi Problemleri) adlı çalışmasında karşımıza çıkmaktadır. Üç kısımlı serim olarak tanımladığı bu serimde ikinci bir tema bulunmaz (Larsen, 1963, 269-279). Hepokoski ve Darcy'nin (2006) de devamlı serim olarak tanımladıkları bu serim bu çalışmada bileşik serim olarak adlandırılmıştır. Bileşik serimde Geçit olarak başlayan yapı, bir durgu özelliği göstermeden yanton bölgesine geçer ve ilerler. Ancak burada ikinci bir başlangıç özelliği göstermeden ESK'ye kadar ilerler. Bir OD olmadığı için Y-temadan söz edilemez (Hepokoski ve Darcy, 2006, 51-52). Aşağıdaki örnekte serim içerisinde bir orta durgu gerçekleşmez. İkinci bir başlangıç yapılmadan üçüncü sayfadaki esas serim kapanışına kadar gidilir.

Mozart
Symphony No. 8
in D Major
K. 48

(Allegro).

Oboi.

Corni in D.

Trombe in D.

Timpani in D.A.

Violino I.

Violino II.

Viola.

Basso.

(Allegro).

Symphony No.8 in D Major, K.48

The image displays two systems of musical notation for the song 'The Rose Tree'. Each system consists of eight staves. The first system includes vocal staves (Soprano, Alto, Tenor, Bass) and piano accompaniment (Right and Left Hand). The second system is a piano solo section, marked 'p.' and '2.', featuring intricate arpeggiated patterns in the right hand and a steady bass line in the left hand. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4.

Symphony No.8 in D Major, K.48

ESK

IV V6/4 5/3 I (MOK)

Şekil 3.2: Mozart Senfoni No:8, Bileşik Serim Örneği

Imslp. [10.09.2019]. Mozart Senfoni No: 8.

[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.8_in_D_major,_K.48_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.8_in_D_major,_K.48_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

3.4. Bağlı OD

Bağlı, yani durulmayan durgu, kendi içinde çelişkili bir isimlendirme olarak görülebilir. Buradaki durum, gerçekleşmeyen (durgusuz) potansiyel bir orta durgudan (POD) sonra müziğin devam ederek yan ton bölgesine bağlanması olarak açıklanabilir. Heposkoski ve Darcy (2006) bu durumu durgu dolgusu olarak tanımlamışlardır. Durgu dolgusu bir ölçü uzunlukta olabilir veya genişletilerek orta durgu ile yan ton bölgesi arasında, bu iki kısma da ait olmayan bir yapı olarak karşımıza çıkabilir. Genişletilmiş bu dolgular, yan ton bölgesinin başında V MOK yaparak tamamlanabilirler. (Hepokoski ve Darcy, 2006, 40-41). Bu çalışma da ise bu serim sınıfı bağlı OD başlığı altında sunulmaktadır. Aşağıdaki örnekte yirmi altıncı ölçüde potansiyel bir orta durgu (POD) görülmektedir. Ancak burada durulmayarak bitişik bir genişletilmiş cümle ile yanton bölgesine bağlanılmıştır.

POD V:YK TEF TEF TEF

V/V Yanton Bölgesi

16 IV V6/4 5/3 I

Şekil 3.3: Mozart Senfoni No:24, Bağlı OD Örneği

Imslp. [10.09.2019]. Mozart Senfoni No: 24. [https://imslp.org/wiki/Symphony_No.24_in_B-flat_major,_K.182/173dA_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.24_in_B-flat_major,_K.182/173dA_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

4. BİÇİMSEL YAPILAR

4.1. Riepel

Joseph Riepel 1709-1782 yılları arasında yaşamış, Avusturya doğumlu Alman müzik insanıdır. Profesyonel olarak hem besteci hem de kemancı olan Riepel ayrıca bir müzik teorisyenidir. *Anfangsgründe zur musicalischen Setzkunst*, (Müzikal Kompozisyonun Temelleri) adlı on bölümlük eseri, döneminde ve sonrasında gelen insanlar tarafından önemli bir kaynak olarak kabul görmüştür. Bu eserin dikkate değer özelliklerinden birisi de diyalog şeklinde yazılmış olmasıdır. Kitap, bir öğretmen ve öğrenci ya da bir usta çırak şeklinde adlandırabileceğimiz konuşmalar üzerinden müzikal konulara açıklık getirir. Kitapta, biçimsel yapılardan metrik düzene, armoni ve kontrpuandan fuge kadar dönemin bestecilik anlayışının çeşitli gereksinimleri ele alınmıştır. Kitap, kompozisyon tekniklerini öğrenmek için gelen bir öğrencinin, hocanın isteği üzerine bir menüet melodisi yazmasıyla başlar. Hoca, öğrencinin yazdığı melodi üzerinde hatalı gördüğü şeyleri önce bir liste halinde toplarlar sonrasında ise bu listedeki her bir meseleyi teker teker açıklar. Bunlardan bir tanesinde hoca, bir temanın başlangıcının belirgin bir ikili ya da dörtlüden oluşması gerektiğini belirtir (Hill, 2014, 7). Sonrasında ikili, üçlü ve dörtlü olarak isimlendirdiği bu yapıları açıklamak adına küçük örnekler verir.

Riepel'e göre ikili, iki ölçüden oluşan ve genelde benzer ritimde bir başka ikili tarafından takip edilen müzikal bir birimdir (Hill, 2014, 8). Burada görüldüğü üzere Riepel tanımlamasını yaparken, yapının ardından gelen kısma da vurgu yapar. Onun ikili, üçlü ve dörtlü anlayışında bu yapıların peş peşe tekrarlı bir biçimde gelmesi önemlidir. Bir ikilinin ardından gelen bir başka ikili sayesinde burada iki tane ikili olduğu sonucuna ulaşır. Başka bir deyişle müziğin bütünlük gösteren belirli bir kısmı, o bütünlüğü oluşturan anlamlı parçalar ile oluşmaktadır. Eğer bu bütünlük dört ölçü uzunluğunda ise ve ikişer ölçüden oluşan benzer ya da aynı yapılardan oluşuyorsa bu yapılardan her biri bir ikilidir.

Şekil 4.1: Riepel'in ikili örneği

Hill, J. W. (2014). Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form. New York: Pendragon Press.

Riepel, ardışık gelen bu yapıların ritmik olarak bire bir olmasındansa küçük farklılıklar göstermesi gerektiğini belirtir (Hill, 2014, 8).

Şekil 4.2: Ritmik olarak değiştirilmiş ikililer

Hill, J. W. (2014). Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form. New York: Pendragon Press.

Üçlü olarak adlandırılan yapı da tıpkı ikili tanımında olduğu gibidir. Aralarındaki fark ölçü sayılarıdır (Hill, 2014, 8).

Şekil 4.3: Riepel'in üçlü örneği

Hill, J. W. (2014). Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form. New York: Pendragon Press.

Riepel bu yapıların bulunduğu tonal dizilerin de ayırt edici bir durum olduğunu dörtlü yapısına geldiğinde açıklar. Hoca aşağıdaki dörtlü örneğini verdikten sonra, öğrenci ilk dörtlünün de iki tane ikiliden oluşup oluşmadığını sorar (Hill, 2014, 9).

Şekil 4.4: Riepel'in dörtlü örneği

Hill, J. W. (2014). Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form. New York: Pendragon Press.

Hoca ise, eğer ilk dörtlünün ardından başka bir dörtlü gelmeseydi senin söylediğini kabul edebilirdim diye karşılık verir. Sonrasında bu farkı belirtmek için ilk dörtlüyü iki ikilik şeklinde aşağıdaki gibi yazar (Hill, 2014, 9).

Şekil 4.5: İlk dörtlünün iki adet ikiliye dönüştürülmesi örneği

Hill, J. W. (2014). Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form. New York: Pendragon Press.

Burada ilk dörtlünün tamamı Fa majör dizisi içerisindeyken, ikinci dörtlü, biri Fa majör diğeri Sol majör dizisinde olan iki kısımdan (ikili) oluşur (Hill, 2014, 9). Riepel'in burada bir tümenden gelim yöntemi uyguladığı görülmektedir. Eğer bir dörtlü tek başına karşımıza çıkmışsa ve iki ikiliye bölünebiliyorsa, orada sadece iki tane ikili vardır diyebiliriz. Ancak dörtlüyü takiben bir başka dörtlü varsa, o zaman bu iki dörtlü arasındaki ritmik ve dizisel uyum adlandırma açısından daha öncelikli bir referanstır.

Türkçe bir karşılığı olmasa da günümüz müzik terminolojisinde karşımıza fraz olarak çıkan yapıların, ilk tanımlamalarından biri yine Riepel de karşımıza çıkmaktadır.

Riepel, günümüzde fraz olarak adlandırılan bu yapıların bitişleri ile ilintili bir sınıflandırma yapmıştır. Buna göre bir fraz, I armonisiyle bitiyorsa buna Tonik Segment, V armonisiyle bitiyorsa Değiştirme Segment olarak adlandırmıştır (Hill, 2014, 209). Bu, müzikal segmentleri noktalama işaretleri üzerinden birbirinden ayıran bir yaklaşımdır. Günümüzde Riepel'in değiştirme segmenti, yarım kalış olarak adlandırılmaktadır. Riepel'in Fraz ve onu oluşturan alt yapılarla ilgili tanımlamaları, kendinden sonra gelen teorisyenler tarafından da kabul görmüş ve hatta geliştirilmiştir.

Riepel ayrıca Fonte isimli bir yapı daha tanıtmıştır. Bu yapıya bu çalışmada yapılan analizlerde de rastlanmaktadır. Fonte iki adet tonik-dominant armonisinin art arda gelmesinden oluşur. Bu iki tonik akorundan önce gelenin kök sesi, sonra gelen tonik akorunun kök sesinden bir basamak yukarıdadır (Hill, 2014, 221).

4.2. Koch

Heinrich Cristoph Koch 1749-1816 yılları arasında yaşamış Alman teorisyen ve kemancı müzik insanıdır. Gençliğinde keman ve kompozisyon dersleri almış ve saray müzisyenliği yapmıştır. Çok sayıda bestesi ve müzik üzerine yazıları bulunan Koch'un en önemli eserlerinden biri Versuch Einer Anleitung Zur Composition adıyla bilinen üç bölümlük çalışmasıdır. İkinci bölümde, melodinin mekanik kuralları başlığı altında, melodik yapıları tanımlamak için Riepel gibi küçük yapı tanımlamaları yapmıştır. Baker (1983) Versuch'un ikinci ve üçüncü ciltlerinin çevirisini yapmış ve kitabında da bu yapıları Türkçe'ye "kesik" olarak çevirebileceğimiz bir terim (incise) kullanmıştır. Koch'un kesikleri, Riepel'in ikili, üçlü, ve dörtlükleri ile benzerlik gösterir. Ancak Riepel'in art arda gelmeleri üzerinden yaptığı tanımlamanın dışında bir tanım yapar. Koch, kendi içerisinde bütünlüğü olan müzikal segmentleri, ki Baker (1983) bunları phrase (fraz) olarak çevirmiştir; oluşturan na-tamam parçalara kesik demiştir (Baker, 1983, 9).

Şekil 4.6: Koch'un kesik örneği

Baker, N. K. (1983). *Introductory Essay on Composition*. London: Yale University Press.

Koch'un kesikleri frazları oluşturan na-tamam parçalar olarak adlandırması, aslında bu parçaların tek başlarına bir bütünlük sağlamakta yetersiz olmalarından ötürüdür. İki ölçülük bir müzikal segmentin bütüncül bir ifade taşımadığı aşıkardır. Bu yapılar, kendi içlerinde bir bütünlük gösterebilir ve gösterirler de, ancak müziğin doğası gereği tamamlanma ihtiyacı duyarlar.

Koch da Riepel gibi fraz sonlarını noktalama özelliklerine göre sınıflandırmıştır. O'na göre frazlar sonlarında kadans olup olmamasına göre ikiye ayrılır. Kadans olmayan frazlar son armonilerinin birinci derece ya da beşinci derece olmasına göre ikiye ayrılır. Kadans olanlar da kadansın hangi derecede yapıldığına göre ikiye ayrılır. Kadanslarda birinci derece ve beşinci derece üzerinden örneklendirilmiştir. Buna göre kadans olmayan ve tonik armoniyle biten frazlar I-Fraz, dominant armoniyle biten frazlar V-fraz olarak adlandırılırken, kadans sonlu frazlardan tonik kadans yapan frazlar I-Kad, beşinci derecede yani dominant üzerinde kadans yapan(yarım kalış değil) frazlar V-Kad olarak adlandırılmışlardır (Baker, 1983, 36).

4.3. Schoenberg

Arnold Schoenberg 1874-1951 yılları arasında yaşamış Avusturyalı müzik insanıdır. Müzik tarihinin önemli bestecilerinden biri olan Schoenberg aynı zamanda önemli bir müzik teorisyenidir. *Fundamentals of musical composition* (müzikal kompozisyonun temelleri) adlı eserinde müziği oluşturan biçimsel yapılarla ilgili oldukça değerli tanımlamalarda bulunmuştur. Cümle biçimini ilk tanımlayan teorisyendir.

Şekil 4.7: Schoenberg'in Cümle örneği

Schoenberg, A. (1970). *Fundamentals Of Musical Composition*. Boston: Faber and Faber.

Cümlede, iki ölçülük temel motifin tonik ve dominant üzerinde tekrarlanmasının ardından bu motif 5. ve 6. ölçülerde daha küçültülerek bir gelişim etkisi yaratılır. Sonra melodi sadeleşerek kapanır (Schoenberg, 1970, 21,58).

Period kavramı daha önce Alman teorisyen Adolph Bernhard Max tarafından farklı kadanslar altında gelen iki simetrik kısım olarak tanımlanmıştı. Bu kısımların ilkinin Vordersatz (öncül fraz) ikincisini de Nachsatz (soncul fraz) diye isimlendirmişti. Ancak Schoenberg bu tanımları soncul frazın öncül frazın başındaki melodik-motivik yapının aynısıyla başlar olarak daraltmıştır (Caplin, 2013, 75).

Şekil 4.8: Schoenberg'in Periyot örneği

Schoenberg, A. (1970). *Fundamentals Of Musical Composition*. Boston: Faber and Faber.

Yukarıdaki periyot örneğinde öncülün başında gelen motif daha sonra sonculun başında tekrar karşımıza çıkmaktadır. Öncül dominantta biterken soncul tonik üzerinde kadans yapmıştır.

4.4. Caplin

William E. Caplin 1948 yılında doğmuş Amerikalı müzik teorisyenidir. Özellikle klasik dönem müziğinin biçimsel yapıları üzerine yazdığı *Classical Form* (Klasik Biçim) adlı eseri, literatürün son dönem yayınlanmış en önemli eserlerinden biridir. Caplin bu eserde Schoenberg'in cümle ve periyot tanımlamaları üzerinden, bu iki yapının da özelliklerine sahip melez yapılar tanımlamıştır. Ayrıca Schoenberg'in cümle ve periyot tanımlamalarını daha detaylı bir biçimde açıklamıştır.

EXAMPLE 1.1 Beethoven, Piano Sonata in F Minor, Op. 2/1, i, 1-8

The musical score for Beethoven's Piano Sonata in F Minor, Op. 2/1, i, 1-8, is presented in F minor, 2/4 time, and marked 'Allegro'. The score illustrates Caplin's sentence structure with the following components:

- presentation**: basic idea (tonic version) a, b
- repetition of b. l. (dominant version)**
- continuation fragmentation**
- cadential idea**

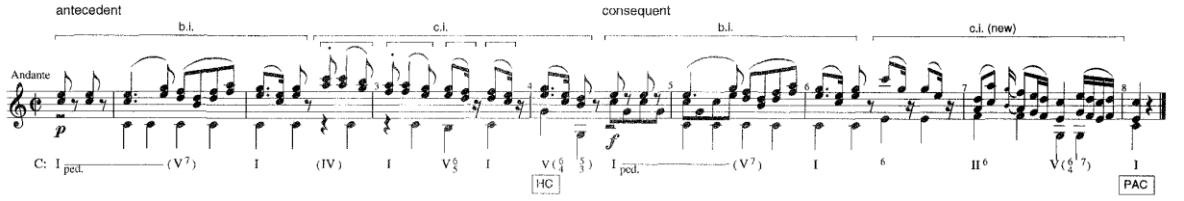
The harmonic progression is indicated by Roman numerals below the staff: f: I, V⁶/₅, I, V⁴/₃, I⁶, II⁶, V, and HC (half cadence).

Şekil 4.9: Caplin'in Cümle örneği

Caplin, W. E. (1998). *Classical Form*. New York: Oxford University Press.

Caplin cümleyi sunum ve devam frazı olarak ikiye ayırır. Tıpkı Schoenberg'deki gibi sunum frazında temel fikir iki kez gelir. Daha sonra devam frazında, Temel fikrin kendisini oluşturan parçalardan (motif) biri kullanılarak armonik ivmelenme sağlanır. Devam frazının bunun yanında kadanssal bir fonksiyonu daha vardır. Yine Schoenberg'in belirttiği gibi kadans bölgesinde melodi sadeleşir ve kapanış yapılıır (Caplin, 1998, 35-48).

EXAMPLE 1.3 Mozart, *Eine kleine Nachtmusik*, K. 525, ii, 1–8

Şekil 4.10: Caplin'in Periyot örneği

Caplin, W. E. (1998). Classical Form. New York: Oxford University Press

Yukarıdaki Periyot örneği de tıpkı cümle örneğinde olduğu gibi iki Frazdan oluşmaktadır. İlki Öncül olan kısım bir Temel Fikir ve ona kontrast oluşturan bir karşıt fikir yarım kalıslı bir durguyla gelmektedir. Soncul frazın başında temel fikir yeniden gelir. Sonrasında yeni bir karşıt fikir ya da ilk karşıt fikir tonik kadans yapacak şekilde değiştirilerek gelir.

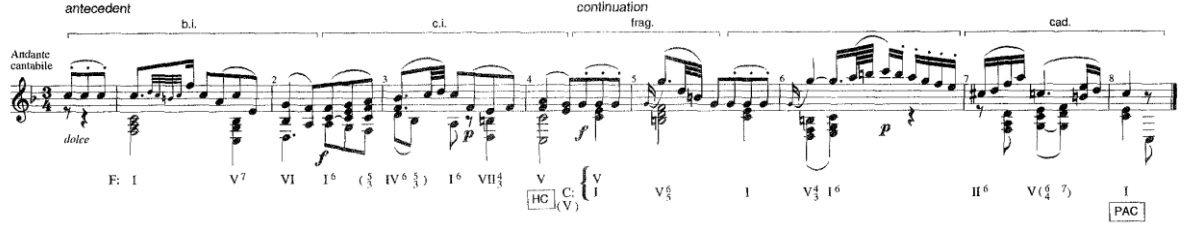
Caplin (1998) ayrıca genişletilmiş kadans dizimi adında bir yapı tanımlaması da yapmıştır. Genel olarak dört ölçü uzunluğunda baştan sona bir kadansı oluşturan akorlardan oluşan frazlardır.

Şekil 4.11: Mozart Senfoni no:1, GKD örneği

Imslp. [19.09.2019]. Mozart Senfoni No: 1. [https://imslp.org/wiki/Symphony_No.1_in_E-flat_major%2C_K.16_\(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.1_in_E-flat_major%2C_K.16_(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus))

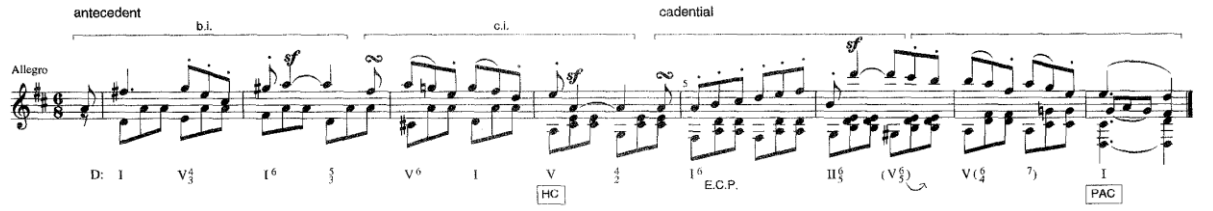
Bunlardan başka dört adet de melez tanımlaması yapmıştır. Bunlardan birincisi periyot gibi başlayıp cümle gibi devam eden yapılardır.

Şekil 4.12: Caplin'in Melez 1 örneği

Caplin, W. E. (1998). Classical Form. New York: Oxford University Press.

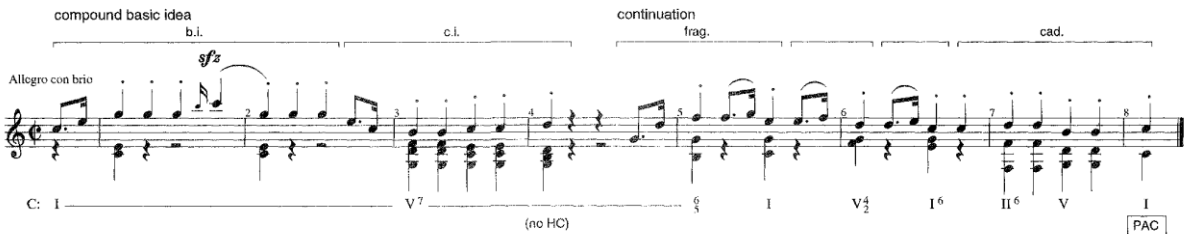
İkincisi yine periyot gibi başlayıp genişletilmiş kadans dizimiyle devam eden yapılardır.

Şekil 4.13: Caplin'in Melez 2 örneği

Caplin, W. E. (1998). Classical Form. New York: Oxford University Press.

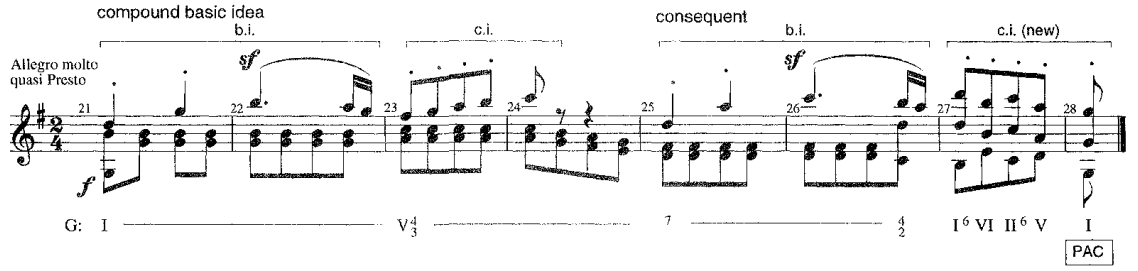
Üçüncü melez yapı bileşik temel fikirle başlayıp cümle gibi devam eden yapılar.

Şekil 4.14: Caplin'in Melez 3 örneği

Caplin, W. E. (1998). Classical Form. New York: Oxford University Press.

Ve sonuncusu yine bileşik temel fikirle başlayıp periyot gibi devam eden yapılardır.

Şekil 4.15: Caplin'in Melez 4 örneği

Caplin, W. E. (1998). Classical Form. New York: Oxford University Press.

4.5. Biçimsel Yapıların Sınıflandırılması

Schoenberg'in tanımlamasını yaptığı cümle biçimi müzik tarihinin çeşitli alanlarında karşımıza çıkan önemli bir biçimsel yapıdır ve birçok müzik insanı bu yapı üzerine çalışmalar yapmıştır. Forest ve Santa'nın (2014) kaleme aldıkları A Taxonomy of Sentence Structures (Cümle Yapılarının Sınıflandırılması) çalışması bu çalışma için de önem teşkil etmektedir. Çalışmalarında beş çeşit cümle tanımlamışlardır. Birincisi Basit Cümle'dir ve standart sekiz ölçülük cümle biçimini ifade eder. İkincisi Gecikmiş PAR ya da PAR'sız Cümlelerdir. Bu cümlelerde devam kısmında PAR ya hiç gelmez ya da gelmesi gereken zamandan sonra gelmektedir. Üçüncüsü Genişletilmiş Cümledir. Bu cümleler sunumu ya da devam kısmı ayrı ayrı ya da birlikte genişletilmiş cümlelerdir. Dördüncüsü Kırpılmış Cümlelerdir. Bu cümlelerin sunumu ya da devam kısmı kırpılmış yani kısaltılmıştır. Beşinci ve son olarak da İmitatif Cümle tanımlaması yapmışlardır. Bu cümlelerin sunum kısmındaki temel fikir başka bir partide tekrar edilir.

Bu Tez çalışmasında standart cümleler C ile gösterilmektedir. Cümlelerin diğer tüm biçimleri C' başlığı altında toplanmıştır. Genişletilmiş cümle Cg olarak gösterilirken, PAR'sız cümleler Cpy (PAR yok), Gecikmiş PAR ise Cpö (Ötelenmiş PAR) olarak gösterilmiştir. Periyot ise standart sekiz ölçülük olduğu durumlarda P olarak gösterilmiştir. Öncülü ve sonculu başka biçimsel yapılardan oluşan büyük periyotlar ise BP şeklinde gösterilmiştir. Caplin'in dört Melez biçimi için ise M1, M2, M3 ve M4 kısaltmaları kullanılmıştır.

4.6. Ek Biçimsel Yapılar

4.6.1. Devam Cümlesi (DC)

Bu çalışmada tanımlanan biçimsel yapılardan ilki devam cümlesidir. Bu terim genişletilmiş bir cümleinin sunumunun ardından, devam kısmında gelen bir cümleyi tanımlamak için kullanılır. Schoenberg ve Caplin'in yaptığı standart cümle tanımlamalarından farklı olarak DC'nin sunum kısmı tonik ve dominant üzerine kurulu olması zorunlu değildir. Aşağıdaki örnekte gelen devam cümlesinin sunum kısmı iki adet iki ölçümlük TEF'ten oluşmaktadır ve IV ve I armonileri üzerine kurulmuşlardır. Ardından gelen devam frazında iki ölçümlük bir PAR ve iki ölçümlük bir kadans bulunur.

The image shows a musical score for Mozart's Symphony No. 35, specifically the continuation sentence (DC) structure. The score is in G major and 4/4 time. It features a piano introduction with a treble and bass staff. The continuation sentence (DC) is marked with 'TEF' and 'Devam Frazı'. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The continuation sentence is followed by a phrase and a cadence.

Şekil 4.16: Mozart Senfoni No: 35, Devam Cümlesi Örneği

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No:35.

[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.35_in_D_major,_K.385_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.35_in_D_major,_K.385_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

4.6.2. Bileşik Genişletilmiş Kadans Dizimi (BGKD)

Caplin'in genişletilmiş kadans dizimine ek olarak sunulan bu yapı bileşik genişletilmiş kadans dizimi olarak adlandırılmıştır. Burada birbiriyle bitişik iki adet

GKD bulunmaktadır. Ancak bu iki GKD'nin aynı ya da farklı iki adet melodik yüzeyi bulunmaz. Birinci GKD ile başlayan bu yüzey ikinci GKD'nin sonunda biterek bütünsel bir çatı oluşturur.

Allegro molto. BGKD Componirt 1764 in London.

Allegro molto. IV V7 I II7 V7

Şekil 4.17: Mozart Senfoni No: 1, BGKD Örneği

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No:1. [https://imslp.org/wiki/Symphony_No.1_in_E-flat_major%2C_K.16_\(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.1_in_E-flat_major%2C_K.16_(Mozart%2C_Wolfgang_Amadeus))

4.6.3. BB

Bu kısaltma Bir-Beş ya da Beş-Bir anlamına gelen bir tonik-dominant ikilisi anlamına gelmektedir. Sıralaması önemli değildir ve her iki türlü de karşımıza çıkabilmektedir. Buradaki tonik ve dominant hali hazırdaki tonaliteden bağımsızdır. Do majör bir tonalitede BB, V-I ve I-V olabildiği gibi, V/V - V ve V-V/V şeklinde

de gelebilir. Burada önemli olan bestecinin yaratmak istediği tonik-dominant (ya da dominant-tonik) ilişkisidir. Temel de iki akor ya da bir başka ifadeyle iki armoni üzerine kuruludur. Birbirini tekrar eden bu iki akor birden fazla olacak şekilde birbirini tekrar eder. Bu tekrarların her biri BB'nin döngüsünü belirler. Bu döngülerde armoniler eşit uzunlukta olmak zorunda değildir. Döngü hesaplanırken iki armoninin toplam kapsadığı alan hesaba katılır. Eğer sekizlik nota uzunluğunda iki eşit armoni kullanılmışsa döngüsü toplamda bir dörtlük nota uzunluğundadır. Ancak döngü birimi ölçü üzerinden hesaplanır. 4/4'lük metrik düzende bu durum önceki örnek için çeyrek ölçülük bir döngüye tekabül eder. Sırası önemli olmamakla beraber kadans dört altı akoru ve ardından gelen dominant akoru bu şekil bir döngüsel tekrara girdiğinde yine BB olarak değerlendirilir.

Şekil 4.18: Mozart Senfoni No: 18, BB Örneği

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No:18.

[https://imslp.org/wiki/Symphony_No.18_in_F_major,_K.130_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.18_in_F_major,_K.130_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

4.6.4. Merdiven (MER)

MER, merdiven kelimesinin kısaltmasıdır. Ardışık basamaklar biçiminde yükselen ve alçalan yapıları tanımlamak için kullanılmaktadır. Bu yapılar bazen tonalite içindeki sesler üzerine kuruluyken bazen de kromatik bir biçimde karşımıza çıkabilirler.

Şekil 4.19: Mozart Senfoni No: 5, MER örneği

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No: 5. [https://imslp.org/wiki/Symphony_No.5_in_B-flat_major,_K.22_\(Mozart,_Wolfgang_Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.5_in_B-flat_major,_K.22_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

4.6.5. KUY ve Durgu

Kodetta, küçük Koda (Kuyruk), anlamına gelmektedir. Serimin en son kadansından sonra gelen bu kısım çoğu zaman 6-8 ölçü uzunluğunu geçmez. Çoğu zaman BB ve ardından gelen ve bu çalışmada KUY olarak adlandırılan bir yapıdan oluşur. KUY, kuyruğun tamamını kapsamaz. Bazen ünison bazen çok sesli olarak karşımıza çıkabilir. Çoğunlukla eksen armonisi üzerinde gelen ve sonu durgu olan yapılardır.

Bu çalışmada durgu ile kastedilen şey adından da anlaşılacağı üzere müziğin durduğu yerdir. Serimin ortasında ya da en sonunda karşımıza çıkan bu yapı çoğu zaman bir ölçülük bir yapıdır. Ancak bazen birden fazla ölçüyü kaplayacak şekilde yayıldığını da görmekteyiz.

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No:14.

5. BULGULAR : ANALİZ VE TABLO

Aşağıda sunulan analizler, birinci bölümlerin serimlerinin biçimsel yapılarını ortaya koymaktadır. Bu biçimsel yapıların saptanması için öncesinde armonik analiz yapılmıştır. Daha net ifade etmek gerekirse, armonik analiz, bu yapıların tespiti için gerekli ön koşullardan bir tanesidir. Ancak aşağıdaki analizlerde, yapılan armonik analiz yer almayıp sadece biçimsel yapıların başlangıç ve bitiş yerleri aktarılmıştır. Ayrıca, Orta Durgular (OD) , Esas Serim Kapanışları (ESK) ve serim sınıfları belirlenmiştir. Senfoni no: 13, yukarıda bahsedilen kısımların rahat görülebildiği örneklerden biri olması sebebiyle nota üzerinde gösterilmiştir.

5.1. Senfoni no: 1

Açılış üç ölçü uzunluğunda bir TEF ile başlar. Dördüncü ölçüden on ikinci ölçüye kadar BGKD gelir. Sonrasında buraya kadar yaptığı her şeyi tekrar eder. Yirmi üçüncü ölçüde geçit olarak bir Cpy(3Tef+Durgu) gelir. Otuzuncu ölçüde I: YK olarak OD'a gelir. Yan ton bölgesi otuz birinci ölçüde altı ölçülük bir açılış malzemesiyle başlar. Bu altı ölçülük kısım bir sunum ya da öncülden farklı olarak kontrpuantal bir yapıya sahiptir. Takiben gelen otuz yedinci ölçüdeki GKD ile birlikte bir C' olarak değerlendirilmeyişinin nedeni; otuz beşinci ölçüde gelen forte nüansı başka bir yere gidiş hissiyatı uyandırır. Bu gidilen yer bağımsız özellikler gösteren ve ardından kırk birinci ölçüde tekrarı gelen GKD'dir. İkinci GKD'nin sonunda, kırk beşinci ölçünün başında ESK yapılır ve böylelikle kapanış bölgesi başlar. Kırk beşinci ölçüde beş ölçülük bir GKD gelir. Bu GKD'nin yüzeysel değişiklikler gösteren tekrarı ilkinin bittiği ölçüde (49)bitişik¹ olarak başlayarak elli üçüncü ölçüde biter. Sonrasında üç ölçülük iki GKD (ilki kırık kadans) ve iki ölçülük KUY ile bitişik olarak (toplamda 6 ölçü uzunluğunda) gelerek serim biter.

5.2. Senfoni no: 4

Serim dört ölçülük BİF ile başlar. Bu BİF, ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşmaktadır. BİF tekrarlanarak sekiz ölçülük geniş bir sunum yaratır. Ardından dokuzuncu ölçüde bir devam cümlesi gelerek baştaki sunumla beraber genişletilmiş

¹ Bitişik: Önceki yapının bittiği yerle sonraki yapının başladığı yerin aynı vuruş üzerinde olduğu durumlar.

büyük bir cümle oluşturur. Devam cümlesi de genişletilmiş bir cümledir. İkişer ölçülük üç tane TEF'ten oluşur. Bu TEF'ler baştaki BİF'i oluşturan TEF'in bir versiyonudur. On beşinci ölçüde DC'nin devam frazı gelmektedir. Altı ölçülük bu frazın PAR kısmı olan ilk üç ölçüsü P-DOK, son üç ölçüsü DOK'tur. DOK'un sonunda OD I:YK olarak gelir. Yan ton bölgesi, yirmi birinci ölçüde dört ölçülük bir yapıyla başlar. Bu yapının melodik yüzeyi sekiz ölçülük standart cümle normuyla aynı özellikleri gösterir. O sebeple bu çalışmada yarım cümle anlamına gelen Cy olarak adlandırılmıştır. Yirmi beşinci ölçüde Bu Cy melodik yüzey değişse de yeniden gelir. Ancak bu sefer bu yarım cümle biçimi genişletilerek karşımıza çıkar. Yirmi beş ve yirmi altıncı ölçülerde birer ölçülük TEF'lere yirmi yedinci ölçüde üç ölçülük DOK, otuzuncu ölçüde üçer ölçülük bitişik minör GKD ve otuz dördüncü ölçüde üçer ölçülük bitişik iki GKD eşlik eder. En son GKD'nin otuz sekizinci ölçüde gelen kadansı ESK'dir. Kapanış bölgesi de dörder ölçülük iki bitişik GKD ile başlar ve ardından kırk dördüncü ölçüde gelen üç ölçülük KUY ile serim kapanır.

5.3. Senfoni no: 5

Serimin başından OD'a kadar genişletilmiş bir cümle (Cg) ile başlar. İlk sekiz ölçülük sunum kısmı dörder ölçülük iki BİF'ten oluşur. Devam kısmı ki aynı zamanda geçittir; Dokuzuncu ölçüde altı ölçülük bir MER ile başlayan devam kısmı, on beşinci ölçüdeki BB ile devam eder. İki ölçülük bu BB'nin döngüsü bir ölçü uzunluğundadır. On yedinci ölçüdeki ünison (I) ve on sekizinci ölçüdeki durgu (V) ile BB, iki ölçülük bir döngüye dönüştürülerek OD gerçekleşir. On yedinci ölçüdeki bir ölçülük ünison, OD'u ölçü başında getirebilmek için bir hazırlıktır. Yan ton bölgesi on dokuzuncu ölçüde başlayan ikişer ölçülük iki TEF'ten oluşan dört ölçülük bir sunum frazıyla başlar. Bunu yirmi üçüncü ölçüde başlayan beşer ölçülük bitişik (bileşik değil) iki GKD izler. Sonra otuz birinci ölçüde bu iki bitişik GKD fikri ufak değişikliklerle tekrar edilir. Böylelikle otuz dokuzuncu ölçüde ESK yapılmış olur. ESK sonrasında gelen kapanış kısmında, anaton bölgesinin açılışını yapan BİF iki kez duyurularak serim kapanır.

5.4. Senfoni no: 6

Altıncı senfoninin birinci bölümü iki OD'lu bir serime sahiptir. Açılıшта iki ölçülük bir fikir bulunmaktadır. Sonrasında birinci OD'a kadar süren bir genişletilmiş cümle

gelir. Bu Cg'nin sunum frazı üçüncü ölçüde gelen ikişer ölçülük iki TEF ile başlar. Yedinci ölçüde devam cümlesi gelir. Geçit görevi gören bu cümle, yarım yapılı olup aynı zamanda genişletilmiş bir cümledir (Cyg). Sunumu birer ölçülük iki TEF oluşturur. Ardından dokuzuncu ölçüde bir ölçülük PAR gelir. Sonrasında üç kere kadans yapar ve sonuncusunda I:YK şeklinde OD gerçekleşir. Yan ton bölgesi dokuz ölçülük bir Cg ile başlar ve sonunda ikinci OD I:YK olarak gerçekleşir. Ancak bu yarım kalış dominant bölgesinde gerçekleştiği için anaton bölgesine göre V:YK olarak da değerlendirilebilir. On dördüncü ölçüde başlayan sunum frazı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten, on sekizinci ölçüden başlayan devam frazı üç ölçülük PAR ve iki ölçülük kadanstan oluşur. Yirmi üçüncü ölçüde on ölçülük bir Cg daha gelir. Sunum yine ikişer ölçülük iki TEF'ten oluşur. Yirmi yedinci ölçüde iki ölçülük PAR ile devam frazı başlar. Yirmi dokuzuncu ölçüde başlayan kadans üç kez tekrarlanır ve Cg otuz ikinci ölçünün başında tamamlanır. Buna bitişik olarak altı ölçülük bir MER başlar. Otuz sekizinci ölçüde ikişer ölçülük iki adet kaçamak kadans gelir.² Ardından kırk ikinci ölçüde iki kez ikişer ölçülük MOK gelir. Böylelikle kaçınılan kadans durumu gerçekleştirilmiş olur. Kırk beşinci ölçüdeki son MOK serimin ESK'sidir. Sonrasında dört ölçülük bir KUY ve bir ölçülük Durgu ile serim biter.

5.5. Senfoni no: 7

Serim bir ölçülük açılışla başlar. Sonrasında OD'a kadar genişletilmiş bir cümle yapısı gösterir. İkinci ölçüde gelen ve iki adet ikişer ölçüden oluşan TEF'ler Sunum frazını oluşturur. Altıncı ölçüde bu sunum frazı bir ölçülük bir malzemeye devam cümlesine bağlanır. Yedinci ölçüde başlayan devam cümlesi üç adet ikişer ölçüden oluşan TEF'ler ile başlar. On ikinci ölçüde PAR özellikleri de barındıran iki ölçülük bir kadans gelir. Bu kadans on beşinci ölçüde tekrarlanır ve on altıncı ölçü sonunda I: NOK şeklinde OD karşımıza çıkar. On yedinci ölçü ile birlikte yan ton bölgesi başlar. Burada on dokuz ölçülük bir Cg ESK'ye kadar devam eder. Bu Cg'nin Sunum frazı, on yedinci ölçüde gelen iki tane ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Yirmi birinci ölçüde birer ölçülük döngülerde üç ölçülük PAR gelir. Yirmi dördüncü ölçüde devam cümlesi özelliği gösteren bir yapı başlar. İlk dört ölçüsü ikişer ölçüden iki tane TEF'ten oluşur. Sonraki üç ölçü PAR özellikleri gösterir. Ardından üçer ölçülük iki tane GKD bitişik olarak gelir ve otuz beşinci ölçüde ESK yapılmış olur. Otuz

² Kaçamak Kadans; (Evaded Cadance) Kadans gerçekleştiğinde basta tonik akorunun kök notası yerine üçlünün olduğu kadanslar.

altıncı ölçüde başlayan Kapanış bölgesinde ise iki tane GKD gelir. Son GKD'nin son ölçüsü tekrarlanarak kırk dördüncü ölçüde serim bitirilir.

5.6. Senfoni no: 8

Serimin başlangıcında dokuz ölçülük bir malzeme bulunmaktadır. İlk dört ölçü boyunca gelen armonik yapı, beşinci ölçüde IV armonisiyle başlayan melodik yapıya ulaşır. Herhangi bir belirgin TEF ve KAF bulunmayan bu yapı GKD olarak adlandırılmıştır. Onuncu ve on dördüncü ölçüde iki tane BB yapısı peş peşe gelir. Bunlardan ilki eksen-çeken bazlı sekvans şeklindedir. İkinci BB ise bir OD'a gitmeden direkt Yan tonalitede başka bir melodik yapıya bağlanır. Bu yapı ilk olarak dört ölçü sonra, yirmi birinci ölçüde, Yan tonda IV armonisiyle durur. Sonra yirmi ikinci ölçüde başlayan melodik yapı, dört ölçü sonra yirmi beşinci ölçüde kırık kadansa ulaşır. Buna bitişik iki ölçüyle beraber yirmi yedinci ölçüde GKD armonisi yapıyla birleşerek otuzuncu ölçüde MOK yaparak ESK gerçekleştirilir. Yan tonalitedeki bu melodik yapının bas yürüyüşü MER özellikleri barındırdığından tabloda GKD(Mer) olarak gösterilmiştir. GKD(Mer)'in ardından gelen dört ölçülük KUY ile Serim biter. İkinci bir temadan (yan tema) söz edemeyeceğimiz bu serim Bileşik Serim sınıfına girer.

5.7. Senfoni no: 9

Serim dört buçuk ölçülük bir GKD ile başlar. Ancak bu GKD'nin melodik yüzeyi bir BİF şeklindedir ve iki ölçülük bir TEF ve iki buçuk ölçülük bir KAF'tan oluşmaktadır. Beşinci ölçünün ortasında BİF görünümlü GKD tekrar gelir. Ancak bu sefer TEF ufak değişiklikler gösterir. KAF ise TEF' e göre daha büyük değişiklikler göstererek dört buçuk ölçüye uzar. İkinci GKD'nin KAF'ı geçit özellikleri göstererek on birinci ölçünün ortasında başlayan ve yan ton üzerinde gelen üçüncü GKD'ye bağlanır. OD'a bağlanan bu GKD ise, yan tonda başlayan TEF, ardından gelen bir ölçülük bağlantı, yarım ölçülük döngüde gelen bir ölçülük BB ve bir ölçülük durgudan oluşur. On beşinci ölçüde ki bu durgu V: YK olarak gelen orta durgudur. Yan ton bölgesi iki kez tekrarlanan kısaltılmış cümle (Ck) ile başlar. On altıncı ölçüde Ck'nın, İkişer ölçülü iki TEF'ten oluşan Sunum Frazı başlar. Yirminci ölçüde gelen iki ölçülük kadans ile toplam altı ölçü uzunluğunda olan Ck tamamlanır. Yirmi ikinci ölçüde aynı Ck'nın tekrarı başlar ve yirmi yedinci ölçüde ESK gerçekleştirilir.

Kapanış bölgesi yine yirmi yedinci ölçüde başlayan iki adet birbirine bitişik dörder ölçülük GKD'ler ile başlar. Bunları otuz üçüncü ölçüde yine birbirine bitişik iki adet altışar ölçülük GKD'ler izler. İkinci GKD ilkinin, dördüncü GKD üçüncünün tekrarıdır. Son GKD kırk üçüncü ölçüde, son ölçüsü durgu olan üç ölçülük bir KUY ile birleşir ve serim kırk beşinci ölçüde biter.

5.8. Senfoni no: 10

Serim genişletilmiş bir cümle ile başlar. İlk sekiz ölçü açılış özellikleri de gösteren dörder ölçülük iki adet BİF'ten oluşur. Bu BİF'ler Cg'nin sunum kısmıdır. Sonra dokuzuncu ölçüde Cg'nin Devam Cümlesi gelir. İki adet ikişer ölçülük TEF ile başlar. Ancak DC'nin Devam kısmında PAR yoktur. Onun yerine on üçüncü ölçüde başlayan ve iki kez tekrarlanan iki ölçülük bir kadans gelir. On yedinci ölçüde bitişik olarak yeni bir Cg başlar. Bu Cg'nin Sunumu ikişer ölçüden oluşan üç adet TEF'ten oluşur. Sunumu genişletilen bu cümle geçit özellikleri gösterir. Yirmi üçüncü ölçüde başlayan yarım ölçülük döngüdeki BB, yirmi beşinci ölçüde armonik olarak terse döndürülerek yirmi altıncı ölçüdeki potansiyel OD V: YK noktasına ulaşır. Ancak burada OD gerçekleşmez ve bitişik bir Cg ile Yan ton bölgesinde başlayacak ikinci temaya bağlanır. Bu bağı sağlayan Cg'nin sunumu yirmi altıncı ölçüde başlayan iki adet dört ölçülük BİF'ten oluşur. Otuz dördüncü ölçüde ise GKD gelir. Bu Cg'nin kadansı V: MOK olarak otuz yedinci ölçüde gerçekleşir. Yirmi altıncı ölçüdeki potansiyel V:YK durgusunun es geçilerek, otuz yedinci ölçüdeki V: MOK'a bağlanması durumu, bu serimi Bağlı OD serim sınıfına sokar. Otuz yedinci ölçüde başlayan Yan Tema asimetrik bir periyot özelliği gösterir. Bu periyodun öncülü de periyodik özellikler gösterir. Dört ölçülük bu öncül, ikişer ölçü uzunluğunda, ilki V, ikincisi I armonisinde biten ikişer ölçülük minik öncül ve sonculdan oluşur. Kırk birinci ölçüde başlayan asimetrik soncul ise iki ölçülük mini öncül ve altı ölçülük mini sonculdan oluşur. $P [Öncül (öncül(2) + soncul(2)) + Soncul ((öncül(2) + soncul(6))]$ şeklindeki bu yapı tabloda P' şeklinde gösterilmiştir. P' kırk sekizinci ölçüde MOK yaparak ESK'yi gerçekleştirir. Ardından gelen kısa kapanış bölgesi kısmı ise ESK'ye bitişik gelen ve ilki NOK, ikincisi MOK olan iki bitişik, üçer ölçülük GKD ile başlar. Buna bitişik olarak, elli ikinci ölçüde başlayan ve son ölçüsü durgu olan üç ölçülük bir KUY ile serim kapanır.

5.9. Senfoni no: 12

Serim, PAR yerine TEF' gelen sekiz ölçülük bir Cpy ile başlar. Dokuzuncu ölçüde Cpy'nin tekrarı gelir. On yedinci ölçüde döngüleri dörder ölçü olan fontemsi bir yapı başlar. Bu yapı iki adet BİF özellikleri gösterdiğinden, genişletilmiş bir cümlelerin Sunum kısmı olarak değerlendirilebilir. Yirmi beşinci ölçüde bu kısma PAR özellikleri gösteren dört ölçülük bir DOK V, yirmi dokuzuncu ölçüde dört ölçülük DOK II eklenir. Otuz üçüncü ölçüde eklenen dört ölçülük GKD ile otuz altıncı ölçüde V:YK olarak OD gerçekleştirilir. Otuz yedinci ölçüde başlayan yan ton bölgesi bir Cg ile açılış yapar. Bu Cg'nin Sunum kısmı dörder ölçülük iki adet BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin her biri ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Sunumun ardından kırk beşinci ölçüde gelen GKD melodik yüzeyde MER özellikleri gösterir. Elli üçüncü ölçüde yapılan MOK ile ESK gerçekleştirilir. Bitişik olarak başlayan bir Cpyg Serimin başındaki ilk Cpy'nin yanton bölgesindeki tezahürüdür. Ancak bu sefer önce iki kez kırık kadans yapıp üçüncüde MOK yaparak biter. Öncesindeki üç adet TEF ile birlikte on iki ölçü uzunluğuna ulaşır. Altmış dördüncü ölçüde gelen ve son iki ölçüsü durgu olan KUY ile serim tamamlanır.

5.10. Senfoni no: 13

Serim bir ölçülük bir açılışın ardından beş ölçülük bir GKD gelir. Bu GKD bitişik olarak altıncı ölçüde ikinci kez tekrarlanır. İkinci GKD onuncu ölçüde bitmesine rağmen bir ölçü daha uzatılarak ardından on ikinci ölçüde gelen Cg'ye bağlanır. Sunum Frazı ikişer ölçülük iki TEF'ten oluşan Cg'ye, on altıncı ölçüde dört ölçülük PAR özellikleri gösteren bir yapı, yirminci ölçüde, döngüsü bir ölçü olan iki ölçülük bir BB ve yirmi üçüncü ölçüde V:YK olarak sonlanan iki ölçülük bir kadans eklenerek OD gerçekleştirilir. Yirmi dördüncü ölçüde başlayan yan ton bölgesi genişletilmiş bir cümle ile açılır. İkişer ölçülük bir TEF ve KAF'tan oluşan BİF, yirmi sekizinci ölçüde tekrar edilir. Ardından gelen dört ölçülük fonte, devam cümlesinin sunumunu oluşturur. Otuz altıncı ölçüde gelen devam kısmı, kırkinci ölçüde tekrarlanır ve sonundaki MOK ile kırk üçüncü ölçüde ESK gerçekleştirilir. Bitişik olarak başlayan beş ölçülük GKD, kırk yedinci ölçüde bitişik olarak tekrarlanır. Elli birinci ölçüde başlayan ve son iki ölçüsü durgu olan KUY ile serim tamamlanır.

Symphony No.13 in F Major, K.112

GKD GKD(tekrrar)

Oboi.

Corni in F.

Violino I.

Violino II.

Viola.

Violoncello e Basso.

TEF TEF

PAR

The image displays a page of a musical score for Symphony No. 13 in F Major, K.112. The score is written for a full orchestra, with staves for Oboi, Corni in F, Violino I, Violino II, Viola, and Violoncello e Basso. The music is in 3/4 time and F major. The score includes dynamic markings such as *f* (forte) and *p* (piano). There are also performance instructions: "GKD" and "GKD(tekrrar)" at the top, "TEF" and "TEF" in the middle, and "PAR" at the bottom. The score is divided into measures by vertical bar lines, and the staves are connected by a brace on the left.

Symphony No.13 in F Major, K.112

OD V:YK

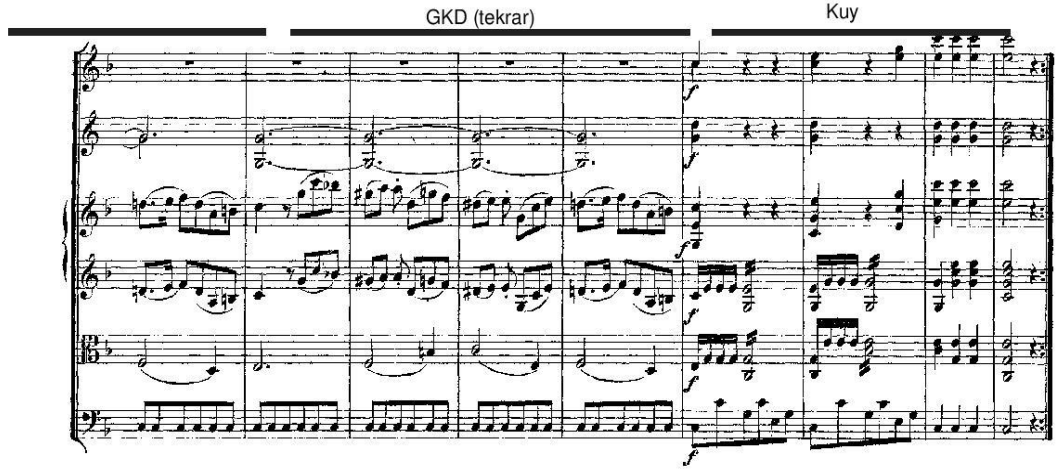
BB Kad BİF

BİF Fonte PAR

Kad Devam(tekâr) GKD

ESK

Symphony No.13 in F Major, K.112

Şekil 5.1: Mozart Senfoni No:13, Analiz Örneği

Imslp. [21.10.2019]. Mozart Senfoni No: 13.

[https://imslp.org/wiki/Symphony No.13 in F major, K.112 \(Mozart, Wolfgang Amadeus\)](https://imslp.org/wiki/Symphony_No.13_in_F_major,_K.112_(Mozart,_Wolfgang_Amadeus))

5.11. Senfoni no: 14

Serim, öncül ve sonculu periyot biçiminde olan bir büyük periyot (BP) ile başlar. Sekiz ölçülük öncül periyodun öncülü dört ölçüdür. Bunun ilk iki ölçüsü birer ölçülük iki TEF'ten son iki ölçüsü iki ölçülük bir KAF'tan oluşur. Öncül periyodun sonculu ise ilk ölçüde gelen TEF'in bir versiyonu şeklindedir. KAF da aynı şekilde önceki KAF'ın bir versiyonudur. Dokuzuncu ölçüde BP'nin soncul periyodu başlar ve onaltıncı ölçüde BP sona erer. İki ölçülük bir bağlantı sonrasında on sekizinci ölçüde genişletilmiş bir cümle (Cg) başlar. Cg'nin sunum frazı ikişer ölçülü iki TEF'ten oluşur. Bunu geçit ve PAR özellikleri gösteren iki adet devam frazı takip eder. Bunlardan ilki, yirmi ikinci ölçüde başlar ve dört ölçü sürer. Bu süre boyunca tonaliteyi V. dereceye götürür. İkincisi yirmi altıncı ölçüde başlar ve sekiz ölçü sürer ve Tonaliteyi II(dominant) 'a götürür. Ardından yarım ölçülük döngüde üçüncü ölçüsü durgu olan bir BB gelir ve OD (V:YK olarak) gerçekleştirilir. İkinci kısım armonik olarak I armonisinden V armonisine giden bir GKD olarak değerlendirilebilir. Yan ton bölgesi dört ölçülük kontrpuantal bir sunumla başlar. Altı ölçülük devam özellikleri gösteren bir yapıyla kırk altıncı ölçüde ikinci bir OD V:YK yapılır. Bu durgu yanton bölgesinin tonalitesi olan Mi majörün II(dominant) derecesi

üzerinde gerçekleşir. Kırk yedinci ölçüde Sunumu dört ölçü uzunluğunda iki Tef'ten oluşan bir Cg başlar. Elli birinci ölçüde gelen yedi ölçülük bir GKD ile ESK gerçekleştirilir. Ardından gelen ve son ölçüsü durgu olan üç ölçülük bir KUY ile serim tamamlanır.

5.12. Senfoni no: 15

Serim dört ölçülük bir sunum ile başlar. İki adet ikişer ölçülük TEF'in ardından beşinci ölçüde standart bir devam cümlesi gelir. De'nin sunum frazı iki adet iki ölçülük TEF'ten oluşur. Devam frazında ise dokuzuncu ölçüde başlayan birer ölçülük döngülü iki ölçü PAR ve iki ölçülük bir kadans gelir. Cümle sonunda, on ikinci ölçüde OD (I:YK) gerçekleşir. On üçüncü ölçüde yan ton bölgesinde bir genişletilmiş cümle başlar. Sunum frazı iki adet iki ölçülük TEF'ten oluşur. On yedinci ölçüde beş ölçülük PAR gelir. Yirmi ikinci ölçüde gelen dört ölçülük GKD ile hem cümle kapanır hem de ESK gerçekleştirilir. Yirmi beşinci ölçüde hem sunum hem MER özellikleri gösteren dört ölçülük bir yapı gelir ve bunun sonunda puandorg bulunur. Ancak bu bir OD değildir. Bu yapının ardından gelen, dört ölçülük GKD ve bitişik tekrarı sonunda serim tamamlanır.

5.13. Senfoni no: 16

Serim, bir ölçülük durgu ve dört ölçülük BİF'ten oluşan bir frazın beşinci ölçüde bitişik tekrarıyla başlar. Dokuzuncu ölçüde genişletilmiş bir cümlelerin sunum frazı gelir. Bu fraz iki adet iki ölçü uzunluğunda TEF'ten oluşur. Ardından on üçüncü ölçüde dört ölçülük PAR gelir. On yedinci ölçüde PAR, DOK V'e bağlanır ama yirminci ölçüdeki potansiyel V:YK OD gerçekleşmez. Yirminci ölçüde başlayan sekiz ölçülük standart bir cümle ile OD yan ton bölgesindeki ikinci temaya bağlanır. Bu cümle, iki adet TEF, ardından yirmi beşinci ölçüde gelen iki ölçü uzunluğunda PAR ve yirmi yedinci ölçüde gelen iki ölçü uzunluğunda bir kadanstan oluşur. Potansiyel durgunun ikinci temaya bağlanmasından ötürü bu serim Bağlı OD sınıfına girer. Yirmi sekizinci ölçüde Yanton bölgesi başlar. İkinci tema genişletilmiş bir cümle biçimindedir. Sunum frazı iki adet iki ölçülük TEF'ten oluşur. Otuz ikinci ölçüde başlayan devam frazı, genişletilmiş ve ötelenmiş dört ölçülük PAR'dan ve dört ölçü uzunluğunda bir GKD'den oluşur. Burada MOK yapılmasına rağmen ardından gelen benzer yapı sebebiyle ESK gerçekleşmez. Otuz dokuzuncu ölçüde

başlayan C' biçimindeki cümlelerin sunumu Fonte'dir. Kırk üçüncü ölçüde başlayan devam frazı kırk yedinci ölçüde MOK yapar. Serimin ESK'si de burada gerçekleşir. Ardından döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük BB gelir. Elli birinci ölçüde gelen ve son iki ölçüsü durgu olan KUY ile serim kapanır.

5.14. Senfoni no: 17

Serim, ikişer ölçülük TEF ve KAF'tan oluşan BİF'in iki kez tekrarlanmasıyla başlar. Dokuzuncu ölçüde bir devam cümlesi gelir. DC'nin sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'lerden oluşur. On üçüncü ölçüde gelen PAR'a on beşinci ölçüde gelen üç ölçülük kadans eklenir ve OD (I:YK) olarak gerçekleşir. On sekizinci ölçüde başlayan yan ton bölgesi, sekiz ölçülük kontrpuantal bir yapı ile açılır. Yirmi yedinci ölçüde altı ölçülük bir GKD gelir. Otuz birinci ölçüde sekiz ölçülük bir cümle başlar. Birbirinden biraz farklı iki adet iki ölçülük TEF'lere, otuz beşinci ölçüde dört ölçülük bir GKD eklenir. Son GKD'nin bitişik tekrarı Otuz sekizinci ölçüde yeniden gelir ve kırk birinci ölçüde ESK gerçekleşir. Ardından gelen, döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük BB ve son ölçüsü durgu olan iki ölçülük bir KUY ile serim kapanır.

5.15. Senfoni no: 18

Serim beş ölçülük bir GKD ile başlangıç yapar. Altıncı ölçüde ilk GKD tekrar getirilir. On birinci ölçüde dört ölçülük yeni bir GKD gelir. Bu GKD de on beşinci ölçüde tekrar getirilir. Buna bitişik olarak bir cümle başlar. On sekizinci ölçüde başlayan bu cümlelerin sunum frazı iki adet üç ölçülük TEF'ten oluşur. Yirmi dördüncü ölçüde başlayan devam frazı, iki ölçülük PAR ve dört ölçülük bir kadanstan oluşur. Burada V:YK şeklinde OD gerçekleşir. Ancak müzik bir ölçülük durgu dolgusu (DD) ile yan ton bölgesine bağlanır. Bu sebeple bu serim Bağlı OD sınıfına girer. Otuzuncu ölçüde genişletilmiş bir cümle başlar. Bu cümlelerin iki adet iki ölçülük TEF'ten oluşan sunum frazı, ufak değişikliklerle otuz dördüncü ölçüde tekrar getirilir. Otuz sekizinci ölçüde gelen üç ölçülük GKD bitişik olarak kırkıncı ölçüde tekrar edilir. Burada gelen MOK ile ESK gerçekleştirilmiş olur. Kırk ikinci ölçüde gelen BGKD kırk dokuzuncu ölçüde başlayan A' cümleye bağlanır. Bu cümle serimin başındaki fikirlerle benzerlik gösterdiğinden asıl kapanış bölgesinin başlangıcı olarak da değerlendirilebilir. İkişer ölçülük üç adet TEF'e, elli beşinci

ölçüde gelen GKD eklenir. Elli sekizinci ölçüde gelen ve döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük BB'ye, bir ölçülük durgu eklenerek serim tamamlanır.

5.16. Senfoni no: 19

Serim iki ölçülük bir TEF ve dört ölçülük bir KAF'tan oluşan altı ölçülük bir BİF ile başlar. Altıncı ölçüde tekrarı bitişik olarak yeniden gelir. On birinci ölçüde genişletilmiş bir devam cümlesi gelir. Bu cümlenin sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. On beşinci ölçüde bu sunum frazı tekrar getirilir. Bu kısım iki adet BİF olarak da değerlendirilebilir. On dokuzuncu ölçüde üç ölçülük bir PAR, yirmi ikinci ölçüde döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük bir BB ve yirmi altıncı ölçüde üç ölçülük bir DOK V getirilerek OD (I:YK) gerçekleştirilir. Otuzuncu ölçüde iki ölçülük bir TEF ve iki ölçülük bir KAF tan oluşan bir BİF gelir. Bu BİF üç kez tekrarlanarak Cg'nin sunum kısmını oluşturur. Devam kısmı ise kırk ikinci ölçüde gelen beş ölçülük bir GKD ile başlar. Kırk altıncı ölçüde bu GKD'nin bitişik tekrarı gelir. Ellinci ölçüde yine bitişik olarak bir BGKD başlar. Bu da önceki GKD'nin değiştirilmiş ve uzatılmış bir tekrarıdır. Önceki GKD'lerden en önemli farkı sonunda MOK yapmasıdır. Elli beşinci ölçüde BGKD'nin MOK yapan kısmı (GKD) bitişik olarak tekrar getirilir ve böylelikle elli yedinci ölçüde ESK gerçekleştirilir. Son ölçüsü durgu olan üç ölçülük bir KUY ile serim tamamlanır.

5.17. Senfoni no: 20

Serim iki ölçü uzunluğunda bir açılışla başlar. Ardından ikinci ölçüde auftakt genişletilmiş bir cümle başlar. Bu cümlenin sunum frazı iki adet iki ölçülük TEF'ten oluşur. Altıncı ölçüde başlayan PAR ve sonrasında gelen kırık kadansla devam frazı tamamlanır. Ancak kırık kadans bir kapanış için yeterli olmadığından onuncu ölçüde devam frazı tekrar gelir. Fakat bu sefer tonik üzerinde değil dominant üzerinde kadans yapar. On dördüncü ölçüde bir genişletilmiş cümle daha gelir. Bu cümlenin sunum kısmı üç adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Ardından yirminci ölçüde gelen kısım devam kısmının başlangıcıdır. Burası ikişer ölçülük beş adet TEF'ten oluşur. Ancak bu kısım PAR özellikleri taşımaz çünkü sunum kısmındaki TEF'lerle aynı uzunluktadır. Burası armoniyi dominantın dominantına götüren bir işleve sahiptir. Otuzuncu ölçüde dominant ekseninde gelen GKD otuz dördüncü ölçüde potansiyel bir OD' a (V:YK) izin verir ancak OD gerçekleşmez. Tam bu noktada başlayan ve

sekvans yapıdaki ikişer ölçülük üç adet TEF ve kırkinci ölçüde gelen GKD bağlantı cümlesini (C')oluşturur. Bu cümlenin sonunda yaptığı V MOK, yan ton bölgesiyle ve dolayısı ile yan temanın başlangıcıyla birleşir. Bu sebeple bu serim de Bağlı OD sınıfına girer. Kırk ikinci ölçüde auktakt olarak asimetrik bir periyot başlar. Öncül frazı ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Kırk altıncı ölçüde soncul fraz başlar. Ancak bu sefer TEF'ten sonra KAF gibi başlayan bir TEF daha gelir. Ardından ellinci ölçüde auktakt bir YEF gelerek periyot tamamlanır. Burası aynı zamanda ESK'dir. Elli üçüncü ölçüde kapanış bölgesi bir C' ile başlar. Bu cümlenin sunum kısmı birer ölçülük iki TEF'ten oluşur. Elli beşinci ölçüde iki ölçülük PAR, elli yedinci ölçüde iki ölçülük PDOK (Predominant Kalış) gelir. Elli dokuzuncu ölçüde gelen GKD ile altmış birinci ölçüde C' MOK ile kapanır. Yine bu ölçüde bu sefer kapanış bölgesi teması olarak adlandırabileceğimiz bir cümle başlar. Altmış birinci ölçüde iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşan sunum frazını Altmış beşinci ölçüde PAR ve kadans yapan devam frazı takip eder. Altmış dokuzuncu ölçüde devam frazı tekrar gelir ve yetmiş üçüncü ölçüde cümle tamamlanır. Bitişik olarak gelen iki GKD ve son ölçüsü durgu olan üç ölçülük KUY ile serim tamamlanır.

5.18. Senfoni no: 21

Serim, sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşan bir cümleyle başlar. Beşinci ölçüde devam frazı başlayan bu cümle sekizinci ölçüde MOK I ile tamamlanır. Dokuzuncu ölçüde aynı cümle yeniden başlar. Onaltıncı ölçüde bu sefer dominantta kadans yapar. Onyedinci ölçüde başlayan genişletilmiş cümlenin sunum kısmı üç adet ikişer ölçülük sekvans özelliği gösteren TEF'ten oluşur. Buna yirmi üçüncü ölçüde eklenen dominant eksenli GKD ile yirmi altıncı ölçüde V:YK olarak OD gerçekleşir. Yan ton bölgesi iki adet dört ölçülük BİF ile başlar. Sekiz ölçülük bu sunuma otuz beşinci ölçüde sekiz ölçülük bir devam periyodu eklenir. Bu periyodun öncülü ikişer ölçülük bir TEF ve KAF'tan oluşur. Otuz dokuzuncu ölçüde başlayan soncul, ikişer ölçülük TEF ve YEF'ten oluşur. Kırk üçüncü ölçüde devam periyodu ufak değişikliklerle tekrar getirilir. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Hemen ardından dört ölçülük bir KUY gelir. Elli dördüncü ölçüde serimin en başındaki cümle kapanış bölgesinin başlangıcı olarak yeniden getirilir. Ancak bu sefer sunum frazı iki kez tekrarlanır. Altmış beşinci ölçüde devam frazının bitmesiyle

genişletilmiş olan bu cümle biter. Aynı noktada başlayan ve son ölçüsü durgu olan dört ölçülük KUY ile serim tamamlanır.

5.19. Senfoni no: 22

Serim ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşan dört ölçülük bir BİF ile başlar. Bu BİF sırasıyla tonik, dominant ve tekrar teknik olmak üzere üç kez tekrarlanır. Buraya kadar ki kısım genişletilmiş cümlelerin sunum kısmıdır. Ardından on üçüncü ölçüde bir devam cümlesi gelir. Bu cümlelerin sunum kısmı birer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Bu iki ölçülük sunumu on beşinci ölçüde bir GKD takip eder. On dokuzuncu ölçüde bu GKD tekrar gelerek devam cümlesi ve aynı zamanda genişletilmiş cümle yirmi ikinci ölçüde sona erer. Bitişik olan dört ölçülük başka bir GKD ve ardından gelen, döngüsü iki ölçülük, dört ölçü uzunluktaki bir BB'den sonra, otuz birinci ölçüde I:YK şeklindeki OD gerçekleşir. Bu noktadan sonra Otuz birinci ölçüde auftakt olarak bir genişletilmiş cümle başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı, iki ölçülük bir TEF ve bir ölçülük KAF'tan oluşan üç ölçülük bir BİF ve o BİF'in tekrarından oluşur. Altı ölçülük bu sunumdan sonra otuz sekizinci ölçüde bir devam cümlesi gelir. Bu cümlelerin sunumunu toplamda üç ölçü olan asimetrik uzunluktaki iki TEF oluşturur. Ardından kırkinci ölçüde auftakt olarak bir GKD gelir. Kırk üçüncü ölçüde devam cümlesi aynen tekrarlanır. Böylelikle kırk sekizinci ölçüde ESK gerçekleşir. Kapanış bölgesi yine bir genişletilmiş cümle ile başlar. İki adet ikişer ölçülük TEF'ler bu cümlelerin sunum frazını oluşturur. Elli ikinci ölçüde bu sunum frazına eklenen GKD ve bu GKD'nin elli altıncı ölçüde gelen bitişik tekrarı ile cümle altmışıncı ölçüde sona erer. Yine bu noktada serimin en başındaki BİF değiştirilmiş şekliyle yeniden gelir. Ardından gelen iki ölçülük durgu sonunda serim tamamlanır.

5.20. Senfoni no: 23

Serim son ölçüsü V durgu olan dört ölçülük bir GKD ile başlar. Ardından tonalitesi majör minör değişiklikler gösteren dört ölçülük üç adet BİF gelir. Bu sunum kısmı on dokuzuncu ölçüde DOK V'e bağlanır. Devam özellikleri (PAR) gösteren dominant kalış dört ölçü sonunda on yedinci ölçüde tonik durgu yapar. Yine bu noktada auftakt olarak bir BGKD başlar. BGKD otuz birinci ölçüde biterken, bitişik olarak bir cümle başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı iki adet ikişer ölçük TEF'ten

oluşmaktadır. Otuz beşinci ölçüde başlayan devam kısmı PAR yapması gerekirken yerini bir TEF tekrarına daha bırakır. İki ölçü ötelenen PAR daha sonra otuz altıncı ölçüde auftakt olarak karşımıza çıkar. Ardından yapılan kadans ile Cpö otuz dokuzuncu ölçüde tamamlanır. Buna bitişik olarak bir genişletilmiş cümle başlar. Sunum kısmı ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Kırk beşinci ölçüde dört ölçülük bir PAR gelir. Bu PAR, kırk dokuzuncu ölçüde auftakt olarak başlayan sekiz ölçülük bir DOK II'ye bağlanır. Ardından gelen dört ölçülük BB potansiyel bir OD V:YK oluşturmaya rağmen durgu gerçekleşmez. Bitişik olarak başlayan iki GKD ile OD V:MOK olarak yan ton bölgesine bağlanır. Bu GKD'lerin ilki dört ölçü uzunluğundadır. Altmış dördüncü ölçüde başlayan tekrarının ise sondaki kadans kısmı üç kez tekrarlandığı için uzunluğu durgu ile birlikte yedi ölçüdür. Potansiyel OD yapılmadan yanton bölgesine (GKD'ler ile) bağlanan bu serim Bağlı OD sınıfına girer. Yetmişinci ölçüde başlayan yan temanın sunum kısmı iki adet ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşan BİF ile başlar. Yetmiş dördüncü ölçüde dört ölçülük bu BİF tekrarlanır. Yetmiş sekizinci ölçüde başlayan MER özellikleri gösteren dokuz ölçülük bir GKD ile seksen altıncı ölçüde MOK yapılır. Burası serimde ESK'nın gerçekleştiği yerdir. Ardından gelen ve dörder ölçülük iki, BİF'ten oluşan KUY-G ile serim tamamlanır.

5.21. Senfoni no: 24

Serim genişletilmiş bir cümle ile başlar. Sunum kısmı dörder ölçüden oluşan iki adet BİF'ten meydana gelir. Birebir tekrar eden bu BİF'ler, ikişer ölçülük bir TEF ve KAF'tan oluşur. Dokuzuncu ölçüde gelen beş ölçülük GKD, on üçüncü ölçüde bitişik olarak tekrar edilir ve böylelikle cümle on yedinci ölçüde biter. Buna bitişik olarak bir genişletilmiş cümle daha başlar. Sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Yirmi birinci ölçüde ilk dört ölçüsü MER özellikleri gösteren altı ölçülük bir GKD gelir. Tam bu noktada potansiyel bir V:YK OD olmasına rağmen durgu gerçekleşmez. Gerçekleşmeyen bu durguyu yan ton bölgesine bağlayan bir genişletilmiş cümle gelir. Bu cümlelerin sunum kısmı ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Otuz ikinci ölçüde gelen beş ölçülük GKD ile OD yanton bölgesine V: MOK ile bağlanır. Bu sebeple bu serim Bağlı OD serim sınıfına girer. Otuz yedinci ölçüde yan tema asimetrik bir periyot biçiminde başlar. Beş ölçülük öncül üç ölçülük bir TEF ve iki ölçülük bir KAF'tan oluşur. Kırk ikinci ölçüde gelen soncul yine üç ölçülük

TEF ile başlar. Ancak bu sefer KAF iki kez tekrar edilir ve kırk dokuzuncu ölçüde MOK yapar. Burası ESK'nın gerçekleştiği yerdir. Ayrıca serim burada son bulur.

5.22. Senfoni no: 25

Serim beş ölçülük bir ünison GKD ile başlar. Buna bitişik olarak beşinci ölçüde sekiz ölçülük bir cümle ile devam eder. Bu cümlelerin sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşmaktadır. Dokuzuncu ölçüde başlayan devam frazı, PAR ve ardından gelen iki ölçülük kadans ile on ikinci ölçüde yarım kalışla kapanır. On üçüncü ölçüde en baştaki GKD yeniden getirilir. On yedinci ölçüde bitişik bir şekilde bir BGKD gelir. Bu BGKD önceki GKD'nin bir türevidir. Yine bu BGKD'nin yirmi beş ve yirmi altıncı ölçüleri BB özelliği gösterir. Yirmi yedinci ölçüde başlayan iki ölçülük durgu ile yirmi sekizinci ölçüde birinci OD, I:YK olarak gerçekleşir. Yan ton bölgesinin başlangıcı olan yirmi dokuzuncu ölçüde genişletilmiş bir cümle getirilmiştir. Bu cümlelerin sunum kısmı iki adet dört ölçülük BİF'ten oluşmaktadır. Bu BİF'lerin her biri ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan meydana gelir. Otuz yedinci ölçüde başlayan devam kısmı dört ölçülük döngülerde gelen üç adet sekvens yapısı ile başlar. Bu dörtlük yapıların her biri BİF özelliği gösterir. Onlarda sunum kısmındaki BİF'ler gibi ikişer ölçülük bir TEF ve KAF'tan oluşur. Ancak armonik olarak yarattıkları yönelim sebebiyle devam kısmına dahil edilmişlerdir. Sunumdaki BİF'ler ile bu yapıların aynı ölçülerde olmaları PAR etkisinin gerçekleşmesine izin vermez. Ancak kırk dokuzuncu ölçüde gelen ve döngüsü iki ölçülük uzunluklar olan başka bir yapıyla bu PAR etkisi gerçekleşir. İkişer ölçülük dört adet TEF'ten oluşan bu kısım, önce elli yedinci ölçüde bir ölçülük BB yapar sonra da elli sekizinci ölçüde durgu yapar. Burası ikinci OD'un V:YK olarak gerçekleştiği yerdir. Elli dokuzuncu ölçüde yan tema başlar. Cümle biçimindeki bu temanın sunum frazı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Altmış üçüncü ölçüde başlayan bir ölçü döngülü PAR ve ardından gelen kadans ile altmış altıncı ölçüde cümle kapanır. Aynı cümlelerin yine bu ölçüde gelen bitişik tekrarı ile yetmiş dördüncü ölçüde MOK yapılır. Burası ESK'nın gerçekleştiği kısımdır. Kapanış bölgesi, aynı noktaya bitişik olarak başlayan dört ölçülük bir GKD ile açılır. Ardından döngüsü iki ölçü olan bir BB ile devam edilir. Son olarak seksen birinci ölçüde gelen iki ölçülük KUY-G ile serim tamamlanır.

5.23. Senfoni no: 26

Serim C' cümle biçimiyle başlar. Sunum kısmı iki adet BİF'ten oluşur. Dört ölçülük bu BİF'ler ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan meydana gelir. On birinci ölçüde sunum, iki ölçülük ünison bir yapıyla devam kısmına bağlanır. Bu kısım majör minör armonik değişimlerin olduğu ikişer ölçülük beş adet TEF'ten oluşur. Bu ikişer ölçülük döngüler, öncesindeki dörder ölçülük BİF'lere kıyasla PAR etkisinin oluşumunu sağlar. Ancak diğer bir yandan armonik olarak tonaliteyi yirmi birinci ölçüdeki potansiyel I:YK OD'una ulaştırır. Ancak bitişik olarak ardından gelen ve MER özellikleri gösteren sekiz ölçülük ünison yapı, potansiyel OD bölgesini yan ton bölgesine bağlar. Bu sebepten dolayı bu serim Bağlı OD sınıfına girmektedir. Yirmi dokuzuncu ölçüde yan tema genişletilmiş cümle biçiminde gelir. Sunum kısmı ikişer ölçü uzunluğunda iki adet TEF'ten oluşur. Otuz üçüncü ölçüde başlayan PAR'ın ardından cümle, otuz yedinci ölçüde NOK yapar³. Ancak cümle burada sonlanmaz. Otuz dokuzuncu ve kırk birinci ölçüde iki kez kırık kadans yapan cümle kırk üçüncü ölçüde MOK yaparak tamamlanır. Burası ESK'nin gerçekleştiği bölgedir. Bu kısımdan sonra Anaton teması yan tonda tekrar gelir. Böylelikle ABA' biçimindeki serim altmış yedinci ölçüde tamamlanır.

5.24. Senfoni no: 27

Serimin başlangıcında bir ölçülük açılış ile başlar. Ardından genişletilmiş bir cümle gelir. Bu cümlelerin sunumu iki ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Altıncı ölçüde başlayan devam frazı PAR içermez. Onun yerine iki ölçülük YEF gelir. Sekizinci ölçüde tekrarlanan YEF onuncu ölçüde kadans yapar. Aynı ölçüde devam frazı tekrar gelir ve tek sunumlu iki devamlı cümle on dördüncü ölçüde son bulur. Tam bu noktada KUY özellikli bir yapı başlar. İlk iki ölçüsü, bir ölçülük döngüsü olan bir BB'den oluşur. Ardından iki ölçülük bir ünison ve iki ölçülük kadans gelir. Burası yani on dokuzuncu ölçü, serimde OD'un gerçekleştiği yerdir. Yirminci ölçüde başlayan yan ton bölgesi bir BP ile açılır. Bu büyük periyodun öncülü ve sonculu sekiz ölçülük cümle biçimindedir. Öncül cümlelerin sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Yirmi dördüncü ölçüde başlayan sunum frazı, sondaki kadansa kadar PAR özelliği gösterir. Soncul cümlesi yirmi yedinci ölçüde tekrar gelir. Öncül cümlesinin tekrarı olan bu cümle otuz beşinci ölçüde MOK yapar. Burası ESK'nin

³ Na-mükemmel Otantik Kadans (IPAC)

gerçekleştirdiği yerdir. Kapanış bölgesi otuz altıncı ölçüde başlayan sekiz ölçülük bir devam cümlesiyle başlar. Sunum frazı ikiadet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Kırkıncı ölçüde başlayan devam frazı kırk ikinci ölçüde gelen iki ölçülük kadans ile biter. Kırk üçüncü ölçüde bitişik olarak tekrarı gelen devam cümlesi elli birinci ölçüde biter. Ardından elli ikinci ölçüde, bu sefer devam frazı tekrar gelir. Buna bitişik bir ölçü döngülü iki ölçülük bir BB ve iki ölçülük durgu ile serim tamamlanır.

5.25. Senfoni no: 28

Serim iki ölçülük bir açılış fikriyle ardından gelen dört ölçülük bir BİF ile başlar. Bu altı ölçülük yapı yedinci ölçüde tekrar gelir. On üçüncü ölçüde sekiz ölçülük bir GKD gelir. İlk beş ölçüsü GKD armonisinde olan bu yapının melodik yüzeyi ilk beş ölçüde bir bütünlük gösterir. Burada yapılan kadans yeterli görülmeyip başka bir üç ölçülük kadans fikriyle yirminci ölçüde kapanış yapılır. Daha geniş bir bakış açısından bakarsak, buraya kadar ki tüm malzemenin genişletilmiş bir cümlesel yapı olduğundan bahsedebiliriz. İki kez tekrarlanan altı ölçülük kısım sunum kısmı, ardından gelen GKD devam kısmı olarak görülebilir. Yirmi birinci ölçüde bitişik olarak bir genişletilmiş cümle daha başlar. İkişer ölçülük dört adet TEF, bu cümlelerin sunumunu oluşturur. Yirmi sekizinci ölçüde PAR özellikleri gösteren bir GKD gelir ve otuz ikinci ölçüde V:YK olarak OD gerçekleşir. Otuz üçüncü ölçüde, yan ton bölgesi bir BP ile başlar. Bu büyük periyodun öncülü ve sonculu da birer periyottur. Öncül periyodun dört ölçülük öncül frazı, ikişer ölçüden oluşan bir TEF ve KAF'tan oluşur. Öncül periyodun dört ölçülük soncul frazı ise TEF ve YEF'ten oluşur. Kırk birinci ölçüde soncul periyot başlar. Soncul periyot öncül periyodun tekrarıdır. Öncül periyot yarım kalışla biterken soncul periyot kırk sekizinci ölçüde MOK yaparak biter. Burası ESK'nın gerçekleştiği yerdir. Kırk sekizinci ölçüde, kapanış bölgesi bir genişletilmiş cümle ile başlar. Sunum kısmı, ikişer ölçüden ikiye ayırabileceğimiz dört ölçülük bir yapıdır. Bu yapının her bir ölçüsü aynı motiften oluşmaktadır. Elli ikinci ölçüde devam olarak bir GKD gelir. Ancak bu GKD önce elli beşinci ölçüde kırk kadansa sonra elli altıncı ölçüde V:YK'ya gelir. Kadans yapmaktan son anda vazgeçilmiş olsa da elli yedinci ölçüde aynı GKD yeniden getirilerek beklenen kadans altmışıncı ölçüde gerçekleşir. Bitişik olarak getirilen altı ölçülük BB ve iki ölçülük KUY-G ile serim tamamlanır.

5.26. Senfoni no: 29

Serim bir cümle ile başlar. Bu cümle de PAR yerine TEF üçüncü kez gelir. Ardından gelen kadansla cümle dokuzuncu ölçüde tamamlanır. Ardından BB özellikleri gösteren dört ölçülük bir yapıyla on üçüncü ölçüde başlayan tekrarına bağlanır. Bu tekrarın sunum kısmı, öncekindeki gibi üç TEF'ten oluşur. Ancak bu sefer sunumdan sonra beş ölçülük bir GKD gelir. Bu GKD'nin sonu bir OD potansiyeli (I:YK) taşımaya rağmen gerçekleşmez. Ancak yan tonaliteye geçilir. Burada gelen iki adet birbirinin aynı üç ölçülük GKD den sonra yirmi yedinci ölçüde bir GKD daha gelir. Bu son GKD'nin üçüncü ölçüsünde başlayan ve döngüsü bir ölçü olan, üç ölçülük bir BB gelir. Ardından otuz ikinci ölçüde gelen durguyla OD V:YK olarak gerçekleştirilir. Sonrasında üç adet dört ölçülük sunum gelir. Bu sunumlar kendi içlerinde ikişer ölçüden iki adet TEF'lerden oluşur. Kırk beşinci ölçüde gelen devam cümlesiyle beraber genişletilmiş cümle olarak adlandırabileceğimiz bu yapı elli ikinci ölçüde kapanır. Burada MOK yapmasına rağmen ardından gelen ve önceki DC ile armonik benzer özellikler gösteren genişletilmiş bir devam cümlesi daha gelir. Elli üçüncü ölçüde başlayan sunum frazı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten meydana gelir. Ardından elli yedinci ölçüde iki ölçülük kromatik bir MER, elli dokuzuncu ölçüde döngüsü bir ölçü olan dört ölçülük bir BB gelir. Altmış üçüncü ölçüde gelen BGKD ile birleşilerek altmış dokuzuncu ölçüde MOK yapılır. Burası ESK'nın gerçekleştiği yerdir. Yine bu noktada başlayan döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük bir BB gelir. Yetmiş üçüncü ölçüde başlayan iki ölçülük ünison ve ardından gelen KUY-G ile serim tamamlanır.

5.27. Senfoni no: 30

Serim üç adet dört ölçülük GKD ile başlar. Üçüncü GKD ikinci GKD'nin dokuzuncu ölçüde gelen tekrarıdır. Ardından on ikinci ölçüde genişletilmiş bir cümle başlar. Sunum kısmı ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. On sekizinci ölçüde başlayan devam kısmı PAR özellikleri gösteren iki adet üç ölçülük GKD bitişik olarak gelir. Yirmi üçüncü ölçüde, döngüsü bir ölçü olan iki ölçülük BB ve ardından gelen iki ölçülük durgu ile yirmi altıncı ölçüde V:YK olarak OD gerçekleşir. Ardından başlayan yan ton bölgesi genişletilmiş bir M1 ile açılış yapar. Yirmi yedinci ölçüde başlayan öncül kısmı iki ölçülük bir TEF, ardından gelen iki ölçülük bir KAF ve en son gelen KAF' ile üç fikirden oluşur. Otuz üçüncü ölçüde başlayan devam kısmı iki

ölçülük PAR ve iki ölçülük kadans ile otuz altıncı ölçüde son bulur. Otuz yedinci ölçüde M1 tekrar başlar. Sunum kısmında bir değişiklik yoktur ve o da öncekinde olduğu gibi altı ölçüdür. Ancak kırk üçüncü ölçüde başlayan PAR kısmı genişletilerek yedi ölçü sonra iki ölçülük kadansa bağlanır. Böylelikle M1i'nin tekrarı elli birinci ölçüde MOK yapar. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Bu noktada başlayan kapanış bölgesi genişletilmiş bir cümle ile açılır. Sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Ardından elli beşinci ölçüde PAR yerine bir devam cümlesi gelir. Bu cümle önceki sunumdaki TEF'lerle aynı uzunluktadır. İkişer ölçülük üç adet TEF, devam cümlesinin sunumunu oluşturur. PAR yapılmadan ardından gelen üç ölçülük GKD ile cümle altmış üçüncü ölçüde biter. Tam bu noktada devam cümlesinin tekrarı bitişik olarak yeniden gelir. Yine dokuz ölçülük bu cümle yetmiş birinci ölçüde biter. Buna bitişik olarak gelen beş ölçülük GKD ve son ölçüsü durgu olan dört ölçülük bir kuyruk ile serim tamamlanır.

5.28. Senfoni no: 31

Serim dört ölçülük bir açılış BİF'i ile başlar. Buna dördüncü ölçüde auftakt olarak gelen dört ölçülük başka bir BİF eşlik eder. Buraya kadarki kısım dokuzuncu ölçüde tekrar başlar. İlk BİF aynı kalırken ikinci BİF bu sefer altı ölçü oloacak şekilde uzatılır. Ardından devam cümlesi diyebileceğimiz bir cümle başlar. On dokuzuncu ölçüde başlayan bu cümlelerin sunum kısmı, ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Yirmi üçüncü ölçüde başlayan devam kısmı döngüsü birer ölçü olan üç ölçülük bir PAR gelir. Yirmi altıncı ölçüde ise döngüsü birer ölçü olan, altı ölçülük bir BB getirilerek otuz ikinci ölçüde cümle kapatılır. Bu noktada bitişik olarak başka bir genişletilmiş cümlelerin sunum kısmı başlar. Bu sunumda önce ikişer ölçülük iki adet TEF gelir. Otuz altıncı ölçüde TEF üçüncü kez başlar ancak otuz yedinci ölçüde üç ölçülük bir ünison yapıya bağlanır. Böylelikle dört ölçülük bir TEF' oluşturur. Bu ünison yapı sonrasında gelen devam cümlesine armonik bir hazırlık sağlar. Kırkıncı ölçüde başlayan bu cümlelerin sunum kısmı dörder ölçülük iki BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin her biri ise, ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Kırk sekizinci ölçüde serimin en başındaki BİF kadans armonisiyle getirilir. Böylelikle elli birinci ölçüde I:YK olarak OD gerçekleştirilir. Bu noktada başlayan yan ton bölgesi bir M3 ile açılış yapar. M3'ün BİF'i elli üçüncü ölçüde başlar ve öncesinde bir ölçülük hazırlık bulunur. Bu BİF iki ölçülük bir TEF ve KAF'tan oluşur. Elli altıncı ölçüde

auftakt olarak hem PAR hem kadans özelliği olan iki ölçülük bir devam kısmı ile M3 sona erer. Elli dokuzuncu ölçüde M3'ün tekrarı getirilir. Ardından kırk ölçülük bir C' gelir. Bu yapının sunum kısmı İki adet dört ölçülük BİF'ten oluşur. Bu BİF'ler DOK V üzerinde majör minör yapılarak getirilir. Yetmiş dördüncü ölçüde devam kısmı bir devam cümlesi (DC) ile başlar. İkişer ölçülük üç adet TEF, devam cümlesinin sunum kısmını oluşturur. Ardından sekseninci ölçüde DC'nin devam kısmı başlar. Üç ölçülük PAR'dan sonra seksen üçüncü ölçüde V armonisinde durularak kapanış adeta ertelenir. Burada kadans yapmaktan vazgeçen besteci bir ölçülük bağlantıyla bir M1'e başlar. Bu bir ölçülük bağlantı seksen beşinci ölçüde başlayan iki ölçülük bir TEF'e bağlanır. Ardından iki ölçülük bir KAF gelir. O da bir ölçülük bir bağlantıyla doksanıncı ölçüde gelen üç ölçüsü PAR özelliği gösteren dört ölçülük bir devam frazıyla DC'ye bağlanır. Bu DC, daha önce teymiş dördüncü ölçüde gelen DC'dir. Sunum kısmı yine ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Doksan dokuzuncu ölçüde başlayan devam kısmı bu kez dört ölçülük bir PAR ile başlar (önceki gelişinde iki ölçü). Ardından gelen kadans kısmı kapanışı bu sefer tam olarak gerçekleştirir. Yüz beşinci ölçüde yapılan bu MOK, ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Kapanış bölgesi bitişik olarak gelen yedi ölçülük bir GKD ile başlar. Yüz onbirinci ölçüde aynı GKD yine bitişik olarak gelir. Yüz on yedinci ölçüde gelen iki ölçülük ünison ve sonu durgu olan dört ölçülük ilk açılış BİF'i ile serim tamamlanır.

5.29. Senfoni no: 32

Serim altı ölçülük bir GKD ile başlar. Üç ölçülük bir TEF ve üç ölçülük KAF'tan oluşan bu GKD, altıncı ölçüde bitişik olarak tekrar gelir. İkinci GKD'nin KAF' bu sefer dört ölçü uzunluğundadır ve on ikinci ölçüde son bulur. Burada bitişik olarak bir genişletilmiş cümle başlar. Bu cümlenin sunum kısmı dörder ölçülük iki adet BİF'ten oluşur. BİF'lerin her biri, ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Yirminci ölçüde başlayan devam kısmı bir devam cümlesidir. Bu DC'nin sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Yirmi dördüncü ölçüde DC'nin devam kısmı başlar. Dört ölçülük PAR özellikleri gösteren bir fraz ve ardından yirmi sekizinci ölçüde gelen altı ölçülük bir BB ile otuz ikinci ölçüde V:YK olarak OD gerçekleşir. Yan ton bölgesi büyük periyot (BP) ile başlar. OD ve bu BP arasında bir ölçü uzunluğunda bir bağlantı vardır. Bu BP'nin öncül ve soncul kısımları da periyottur. Otuz dördüncü ölçüde başlayan öncül periyodun öncülü, ikişer ölçülük bir

TEF ve bir KAF'tan oluşur. Otuz sekizinci ölçüde başlayan öncül periyodun sonculu ise, iki ölçülük TEF ve kırkinci ölçüde başlayan iki ölçülük bir YEF' ten oluşur. Bu noktada öncül periyot yarım kalışla biter. Kırk ikinci ölçüde soncul periyodun öncülü başlar. Kırk altıncı ölçüde ise soncul periyodun sonculu başlar. Böylelikle kırk dokuzuncu ölçüde BP tamamlanır. Burası ESK'nın gerçekleştiği noktadır. Kapanış bölgesi, bitişik olarak başlayan dokuz ölçü uzunluğunda ve MER özelliği gösteren bir GKD ile başlar. Buna bitişik olarak dört ölçülük başka bir GKD gelir. Bu GKD altmışıncı ölçüde yeniden gelir ancak bu sefer beş ölçü uzunluğundadır. Altmış beşinci ölçüde iki adet bitişik üç ölçülük GKD daha gelir. Son üç ölçülük GKD'ye bitişik bir durgu ile serim altmış dokuzuncu ölçüde tamamlanır.

5.30. Senfoni no: 33

Serim iki adet dört ölçülük BİF ile başlar. İlk BİF ikinci ölçüde gelirken ikinci BİF altıncı ölçüde gelir. Buraya kadarki kısım genişletilmiş bir cümlelerin sunum kısmıdır. Onuncu ölçüde gelen devam kısmı ilk dört ölçü PAR yaparak on üçüncü ölçüde durur. On dördüncü ölçüde kaldığı yerden devam ederek on yedinci ölçüde kadans yapar. On sekizinci ölçüde devam kısmının tamamı yeniden gelir ve yirmi beşinci ölçüde cümle tamamlanır. Bu devam kısımları birer GKD olarak değerlendirilebilirler. Buraya bitişik olarak genişletilmiş bir cümlelerin sunumu başlar. Bu cümlelerin sunumu ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Otuz birinci ölçüde başlayan devam kısmı hem PAR hem MER özellikleri göstererek otuz yedinci ölçüde kadans yapar. Ancak cümle burada kapanmaz. Altı ölçülük bir KUY ile sekiz ölçülük DOK V' e bağlanır. Sekiz ölçülük DOK V dörder ölçülük iki BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin her biri, bir ölçülük TEF ve üç ölçülük KAF'tan oluşur. Sonrasında gelen dört ölçülük bir KUY ile I:YK olarak OD gerçekleşir. Yan ton bölgesi elli beşinci ölçüde genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı dörder ölçülük iki BİF ile başlar. Bu BİF'lerin her biri ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Altmış üçüncü ölçüde beş ölçülük bir GKD gelir. Bu GKD altmış yedinci ölçüde tekrar gelir. Ancak cümle burada kapanmaz. Yetmiş birinci ölçüde auftakt olarak üçüncü bir GKD daha başlar. Bu GKD, II armonisinde iki adet TEF ile başlar. Yetmiş beşinci ölçüde üçüncü kez başlar ama bu sefer dört ölçü sonrasında dominant armonisine dönüşerek dört ölçülük bir DOKV'e bağlanır. Bu sebeple bu cümle tam anlamıyla hiç kapanmaz. Devam kısmı uzatılarak sonraki cümleye bağlanır.

Genişletilmiş olan bu cümle seksen dördüncü ölçüde başlar. Sunum kısmı ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Doksanıncı ölçüde başlayan devam kısmı yedi ölçülük bir GKD'dir. Bu GKD'nin sonunda gelen MOK, ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Doksan altıncı ölçüde başlayan kapanış bölgesi bir cümle ile açılır. Bu cümle ilk olarak dört ölçülük kromatik bir fraz ile açılır. Yüzüncü ölçüde iki ölçülük bir TEF başlar ve iki kez tekrar edilir. Üçüncü tekrarı TEF' şeklindedir ve üç ölçü uzunluğundadır. Sonrasında PAR yapmadan gelen iki ölçülük kadansla cümle biter. Aynı cümle yüz sekizinci ölçüde tekrar başlar. Başındaki kromatik dört ölçülük fraz bu kez iki ölçü olarak gelir. Yüz onuncu ölçüde iki ölçülük TEF ve tekrarı yeniden gelir. Yüz on dördüncü ölçüde üç ölçülük TEF' yeniden gelir. Yüz on yedinci ölçüde gelen on üç ölçülük GKD ile cümle, yüz yirmi dokuzuncu ölçüde kapanır. Buraya bitişik olarak, iki ölçülük döngüsü olan dört ölçü uzunluğunda bir BB başlar. Ardından yüz otuz üçüncü ölçüde başlayan ve son dört ölçüsü durgu olan, altı ölçülük bir KUY ile serim tamamlanır.

5.31. Senfoni no: 34

Serim iki ölçülük bir açılışın ardından genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı, ikinci ölçüde auftakt olarak giren iki ölçülük bir TEF ile başlar. Ancak TEF'in tekrarı birebir olarak gelmez. Bunun yerine, en sonundaki ritmik motifin tüm fikri kapladığı bir TEF' olarak gelir. Yedinci ölçüde cümlelerin devam kısmı olarak dört ölçülük bir GKD gelir. On birinci ölçüde bu GKD tekrar gelecek şekilde başlanır. Ancak iki aynen devam edildikten sonra, on üçüncü ölçüde GKD baştan, ama bu sefer minör tonalitede yeniden gelir. Böylelikle iki GKD'li genişletilmiş cümle on altıncı ölçüde tamamlanır. Buraya bitişik bir genişletilmiş cümle daha başlar. Bu cümlelerin sunumu ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Yirminci ölçüde başlayan bu cümlelerin devam kısmı bir devam cümlesidir. Bu devam cümlesinin sunum kısmı ikişer ölçülük üç adet TEF'ten oluşur. Yirmi yedinci ölçüde devam cümlesinin devam kısmı başlar. İlk olarak iki ölçülük döngüsü olan dört ölçülük bir BB gelir. Ardından otuz birinci ölçüde yine iki ölçülük döngüsü olan dört ölçülük başka bir BB daha gelir. İkinci BB'nin son ölçüsü aynı zamanda üçüncü BB'nin ilk ölçüsüdür. Diğer bir değişle, bu son iki BB otuz dördüncü ölçüde bitişiktir. Üçüncü BB'nin döngüsü bir ölçüdür ve onun ardından otuz yedinci ölçüde V:YK olarak OD gerçekleşir. Ancak bu durgunun hemen ardından ünüson bir yapı gelerek bu durgu

sündürölür. Kırkınıcölölde başlayan yan ton bölgesi bir M3 ile ačílır. Kırkınıcölölde auftakt olarak başlayan BİF, ikişer ölölölük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Kırk dördüncölölde yine auftakt olarak başlayan devam kısmı ise iki ölölölük bir YEF ile başlar. Ardından gelen iki ölölölük kadans yine bu YEF'in melodik yapısındadır. Kırk sekizinci ölölde biten M3 yine aynı ölölde auftakt olarak tekrar başlar. BİF kısmı birebir aynı tekrar gelir. Ancak Elli üçüncölölde auftakt olarak başlayan devam kısmının başındaki YEF, bu sefer altı ölölölde uzatılmıştır. Elli sekizinci ölölde auftakt olarak başlayan altı ölölölük bir GKD ile ikinci M3 son bulur. Burası ESK'nin gerćekleřtięi yerdir. Buradan sonra başlayan kapanış bölgesi MER özellikleri gösteren on bir ölölölük bir BGKD ile ačílır. Ardından yetmiş dördüncölölde Otuz bir ölölölük genişletilmiş bir cümle gelir. Bu cümlelerin sunum kısmı, dörder ölölölük iki adet BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin her biri, ikişer ölölölük iki adet TEF'ten meydana gelir. Seksen üçüncölölde gelen altı ölölölük bir GKD devam kısmının başlangıcını oluşturur. Ayrıca gelen bu GKD ile sunum arasında bir ölölölük bağlantı mevcuttur. Seksen dokuzuncölölde GKD tekrar getirilir. Ancak bu sefer on altı ölölölük bir uzunlukta karşımıza çıkar. İlk üç ölölölde Önceki GKD ile aynıdır. Sonra iki ölölölde IV armonisinde iki ölölölde IV# armonisinde kalır. Ardından döngüsü yarım ölölölde olan üç ölölölük bir BB gelir. Bu BB doksan dokuzuncölölde dört ölölölük bir DOKV'e bağlanır. Sonrasında gelen kadansla, yüz dördüncölölde hem GKD hem de bu geniş cümle sona erer. Bu noktaya bitişik olarak, döngüsü iki ölölölde olan dört ölölölük bir BB başlar. Ardından yüz sekizinci ölölde döngüsü bir ölölölde olan dört ölölölük başka bir BB başlar. Yüz on ikinci ölölde gelen iki ölölölük KUY-G ile serim tamamlanır.

5.32. Senfoni no: 35

Serim genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı Üç ölölölük bir TEF ve iki ölölölük bir TEF' ile oluşur. Altıncölölde başlayan devam kısmı sekiz ölölölük bir devam cümlesidir. DC'nin sunum frazı, ikişer ölölölük iki adet TEF'ten oluşur. Onuncölölde DC'nin devam frazı başlar. Bu kısım da sırasıyla, iki ölölölük bir PAR ve iki ölölölük bir kadanstan meydana gelir. On üçüncölölde bir Cg daha gelir. Bu Cg'nin sunumu da önceki Cg'nin sunumunu oluşturan fikirlerden oluşur. Ancak bu sefer üç ölölölük bir TEF'ten sonra iki adet TEF' gelir. Sunumun ardından on dokuzuncölölde başlayıp yirmi dördüncölölde ölölölde kadar süren, döngüsü iki

ölçülük bir BB gelir. Yirmi dördüncü ölçüde üç ölçülük bir BB başlar. Bunun ilk iki ölçüsünün döngüsü iki ölçüdür ve bir kez gelir. Yirmi altıncı ölçüde ise döngü bir ölçüye düşürülerek ivme kazandırılmıştır. Ardından gelen kadans bağlantısıyla yirmi dokuzuncu ölçüde döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük bir BB daha başlar. Bu BB de otuz üçüncü ölçüde iki ölçülük bir DOKV'e bağlanır. Burası potansiyel bir I:YK OD noktasıdır. Ancak besteci burada durmaz. Hemen ardından gelen bir GKD ile burayı tekrar ana ton bölgesine bağlar. Bu GKD, ikinci Cg'nin sunumu gibi üç adet fikirden oluşur. Ancak son fikrin altında kırk birinci ölçüde kapanış yaratacak bir kadans bulunur. Ardından yine aynı üç fikir bu sefer sonunda V:YK OD potansiyel noktasına ulaşacak biçimde yeniden bir GKD armonisiyle gelir. Ancak kırk sekizinci ölçüde biten bu sekiz ölçülük bu GKD'nin sonunda da OD gerçekleşmez. Kırk sekizinci ölçüde üçüncü kez aynı fikirlerden oluşan bir GKD başlar. Bu sefer dört kez ardarda gelen fikirler, elli altıncı ölçüde başlayan ve PAR özellikleri gösteren kadansla birleşerek elli sekizinci ölçüde MOK yapar. Burası art arda üç GKD ile iki potansiyel OD'un es geçilerek bağlandığı son noktadır. Bu bakımdan bu serim Bağlı OD serim sınıfı özellikleri gösterir. Ancak Bağlı OD yapıldıktan sonra başlayan yanton bölgesi belirgin bir yan tema ile başlamalıdır. Fakat bu serimde elli dokuzuncu ölçüde forte nüanslı bir devam cümlesi başlar. IV armonisi üzerine gelen sunum kısmı ikiye bölünür ölçüden iki adet TEF'ten oluşur. Altmış üçüncü ölçüde başlayan devam frazı sırasıyla, iki ölçülük bir PAR ve iki ölçülük bir kadanstan oluşur. Ardından bitişik olarak aynı DC tekrar gelir. Ancak bu sefer minör dizidedir. Burada yapılan MOK ile yetmiş dördüncü ölçüde ESK gerçekleşir. Dolayısıyla, ikinci bir tema duyulmayan bu serim aynı zamanda Bileşik Serim sınıfı özellikleri göstermektedir. Bu durumda bu serim için aslında Bileşik Serim diyebiliriz. Buna ek olarak, besteci yol üzerinde birçok potansiyel OD sunmuştur ancak, bunları gerçekleştirmekten vaz geçmiştir. Yetmiş dördüncü ölçüde kapanış bölgesi başlar. Açılışında kromatik MER özellikleri gösteren altı ölçülük bir yapı ardından üçer ölçülük iki bitişik GKD ile kapatılır. Seksen dördüncü ölçüde beş ölçülük bir GKD daha gelir. Yine buna bitişik olarak seksen sekizinci ölçüde üçer ölçülük bitişik iki GKD gelir. Doksan ikinci ölçüde son ölçüsü durgu olan üç ölçülük bir KUY ile serim tamamlanır.

5.33. Senfoni no: 36

Serim yirmi ölçülük adagio girişin ardından bir büyük periyot (BP) ile başlar. Bu BP'nin öncül ve sonculu da birer periyottur. Öncül periyodun öncülü, ikişer ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Yirmi dördüncü ölçüde öncül periyodun soncul kısmı başlar. Bu soncul bir TEF' ile başlar ve yirmi altıncı ölçüde gelen dört ölçülük bir GKD ile biter. Böylelikle öncül periyot, yirmi dokuzuncu ölçüde yarım kalışla tamamlanır. Ardından otuzuncu ölçüde Soncul periyot başlar. Soncul periyodun öncülünde ki TEF iki ölçüdür. Ancak sonrasında gelen beş ölçüye uzatılmıştır. Soncul periyodun sonculu otuz yedinci ölçüde başlar. TEF' yine iki ölçüdür. Ve ardından gelen dört ölçülük GKD ile Kırk ikinci ölçüde MOK yapılarak BP tamamlanır. Ardından bitişik olarak beş ölçülük bir GKD başlar. Kırk altıncı ölçüde tonik üzerinde kadans yapan bu GKD yine aynı ölçüde bitişik olarak tekrar başlar. Bu sefer sekiz ölçü sürer ve elli üçüncü ölçüde dominant üzerinde kadans yapar. Elli üçüncü ölçüde genişletilmiş bir cümle başlar. Bu cümlenin sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Elli yedinci ölçüde gelen bir ölçülük bağlantı sonrasında Elli sekizinci ölçüde dört ölçülük bir BB gelir. Bu BB'nin ilk iki ölçüsünün döngüsü bir ölçülük, sonraki iki ölçülük kısmının döngüsü çeyrek ölçüdür. Burada potansiyel bir V:YK OD olmasına rağmen gerçekleşmez. II armonisi dominant biçiminde getirilmeyerek potansiyel OD bloke edilmiş olur. Altmış ikinci ölçüde bu armoniyle (II) başlayan dört ölçülük bir GKD gelir. Buna bitişik olarak döngüsü bir ölçü olan iki ölçülük BB ile altı ölçülük bir yapı oluştururlar. Altmış yedinci ölçüde auktakt olarak gelen dört ölçülük bir GKD ile cümlenin devam kısmı bitirilir. Yetmiş birinci ölçüde auktakt olarak ikinci bir devam kısmı başlar. Devam kısmının ilk kısmı VI armonisi üzerinde döngüsü bir ölçü olan üç ölçülük bir BB ve ardından yetmiş beşinci ölçüde auktakt olarak başlayan dört ölçülük bir GKD'den oluşur. Yetmiş dokuzuncu ölçüde bu ikinci devam kısmı yeniden auktakt olarak gelir ve seksen yedinci ölçüde MOK yapar. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Bir OD gerçekleşmeden ve ardından ikinci bir tema yapılmadan ESK'ye gelindiği için bu serim Bileşik Serim sınıfına girmektedir. Seksen yedinci ölçüde başlayan kapanış bölgesi beş ölçülük bir GKD ile başlar. Bu GKD bitişik olarak doksan birinci ölçüde tekrar getirilir. Doksan beşinci ölçüde yedi ölçülük yeni bir GKD daha başlar. Yüz birinci ölçüde bu GKD'nin tekrarı bitişik olarak yeniden başlar. Ancak bu sefer on bir ölçü uzunluğundadır. Yüz on birinci ölçüde dört ölçülük bir GKD daha gelir. Yüz

on dördüncü ölçüde bu GKD bitişik olarak yeniden gelir. Ancak bu sefer sonundaki kadans kısmı üç kez tekrarlanır ve yüz on dokuzuncu ölçüde biter. Yine bu ölçüde başlayan dört ölçülük KUY-G ile serim tamamlanır.

5.34. Senfoni no: 38

Serim otuz altı ölçülük bir adagio girişinin ardından, otuz yedinci ölçüde gelen yedi ölçülük bir GKD ile başlar. Kırk üçüncü ölçüde bitişik olarak üç ölçülük bir GKD daha gelir Kırk beşinci ölçüde ilk GKD bitişik olarak tekrar edilir. Elli birinci ölçüde GKD'ye bitişik olarak genişletilmiş bir cümle başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Ancak ikinci fikir ilk fikrin bir versiyonudur. Elli beşinci ölçüde devam kısmı başlar. Melodik yüzeyi açısından bir devam cümlesi özelliği gösteren bu yapı armonik olarak bir BGKD özelliği taşır. DC olarak kabul edersek, bu cümlelerin sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Elli dokuzuncu ölçüde gelen üç ölçülük PAR ve ardından gelen kadans ile altmış üçüncü ölçüde DC sona erer. Buna bitişik olarak döngüsü bir ölçü olan üç ölçülük bir BB gelir. Ardından altmış altıncı ölçüde bir GKD gelir. Bu GKD'nin üç ölçülük son kısmı potansiyel bir I:YK OD'tur. Besteci bu noktada yan ton bölgesine geçer. Ancak yan tema yerine serimin başındaki GKD'yi getirir. Yedi ölçülük bu GKD'nin ardından yetmiş yedinci ölçüde bitişik olarak genişletilmiş bir cümle başlar. Sunum kısmı iki adet ikişer ölçülük TEF'ten oluşur. Yetmiş yedinci ölçüde birinci kemanda gelen fikir, iki ölçü sonra versiyon şeklinde viyola partisinde gelir. Seksen birinci ölçüde devam kısmı ikişer ölçülük döngüde sekvans şeklinde başlar. Ardından seksen sekizinci ölçüde kromatik bir MER'e bağlanır. Doksan beşinci ölçüde VI armonisi üzerinde bir durgu yapılır. Asıl beklenen V:YK orta durgusu gerçekleşmeden bloke edilir. Ardından gelen kadans ile doksan yedinci ölçüde V:MOK yaparak yan temaya bağlanır. Bu sebeple bu serim Bağlı OD sınıfına girer. Yetmiş birinci ölçüde yan temaya geçilecekmiş gibi yapılsa da asıl başlangıç noktası burada gerçekleştirilir. Yan tema, öncülü ve sonculu cümle olan bir büyük periyot (BP) ile başlar. Öncül cümlelerin sunumu doksan yedinci ölçüde başlar ve ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Yüzbirinci ölçüde gelen iki ölçü PAR ve yüz ikinci ölçüde gelen iki ölçülük kadans ile cümle yarım kalıpla tamamlanır. Yüz beşinci ölçüde soncul cümle başlar. Ancak bu sefer minör tonalitede gelir. Yüz on ikinci ölçüde minör soncul cümle kadans yapar. Buraya bitişik genişletilmiş bir cümle

başlar. Bu ikinci bir yan temadır. Sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Yüz on altıncı ölçüde üç ölçülük bir PAR gelir. Ardından gelen üç ölçülük bir GKD ile Cg biter. Yüz yirmi birinci ölçüde gelen dokuz ölçülük BGKD ile MOK yapar. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Burada başlayan kapanış bölgesi, serimin başında gelen GKD ile başlar. Sekiz ölçü sonunda Yüz otuz altıncı ölçüde altı ölçülük bir BB'ye bağlanır. Bu BB'nin ilk beş ölçüsü bir ölçülük döngüdedir. Altıncı ölçüde ise döngü ivmelendirilerek yarım ölçüye dönüşür. Ardından gelen son ölçüdeki durgu ile serim tamamlanır.

5.35. Senfoni no: 39

Serim yirmi beş ölçülük bir adagio girişinin ardından yirmi altıncı ölçüde bir büyük periyot ile başlar. Bu BP'nin öncül ve sonculu genişletilmiş cümlelerden oluşur. Öncül cümle yirmi altıncı ölçüde gelen dört ölçülük bir BİF ile başlar. Bu BİF ritmik özellikleri aynı ikişer ölçülük iki TEF'ten oluşur. Otuzuncu ölçüde BİF dominant armonisinde tekrar edilir. Böylelikle sunum kısmı biten öncül cümlelerin otuz dördüncü ölçüde devam kısmı başlar. Dört ölçülük bir PAR ve ardından gelen iki ölçülük kadans kısmıyla otuz dokuzuncu ölçüde yarım kalışla biter. Kırkıncı ölçüde Soncul cümle başlar. Dörder ölçüden iki adet BİF sunum kısmını oluşturur. Ardından gelen dört ölçülük PAR ve kadans ile Elli dördüncü ölçüde MOK yaparak bitirilir. Buraya bitişik bir genişletilmiş cümle daha başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF ile başlar. Ardından elli sekizinci ölçüde üç ölçülük bir TEF gelir. Devam olarak ise Altmış birinci ölçüde beş ölçülük bir GKD gelir. Ancak bu GKD kırık kadans ile biter. Altmış altıncı ölçüde tekrar başlayan GKD bu sefer altı ölçü sonunda yetmiş birinci ölçüde MOK yapar. Bu noktada iki GKD'li genişletilmiş cümle de sona erer. Yetmiş birinci ölçüde önceki cümleye bitişik olarak bir sekvans başlar. Döngüsü ikişer ölçülük bu sekvans on iki ölçü sonunda seksen üçüncü ölçüde başlayan ve döngüsü iki ölçülük bir BB'ye bağlanır. Seksen sekizinci ölçüde gelen bir ölçülük ünison ile bu BB'nin sırası değiştirilir. Doksanıncı ölçüde bir V:YK OD potansiyeli oluşsa da gerçekleşmez. Besteci durgu için hazırladığı iki ölçülük fikri devam ettirir. Art arda gelen bu fikirler durgu dolgusu görevi görerek doksan yedinci ölçüde yanton bölgesine bağlanır. Dört kere gelen bu fikir ve ardından bağlandığı yan ton bölgesi tonik akoru arasında melodik olarak beşinci dereceden birinci dereceye doğru bir MER bulunmaktadır. Bu sebeplerden dolayı bu serim Bağlı OD

sınıfına girer. Doksan sekizinci ölçüde başlayan genişletilmiş bir cümle yan temayı oluşturur. Sunum kısmı dörder ölçülük iki adet BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin herbiri ikişer ölçülük bir adet TEF ve bir adet KAF'tan oluşur. Yüz altıncı ölçüde bir devam cümlesi başlar. Bu cümlenin sunum kısmı ikşer ölçülük iki adet TEF'ten oluşan bir Fonte'dir. DC'nin devam kısmı ise iki adet dört ölçülük GKD'den oluşur. İlkinin tekrarı olan ikinci GKD yüz on dokuzuncu ölçüde MOK yapar. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Burada başlayan kapanış bölgesinde genişletilmiş bir cümle gelir. Sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Buna iki ölçülük bir bağlantı eklenerek devam kısmında gelen iki adet GKD'ye bağlanılır. Bu GKD'ler anaton bölgesinde gelen Cg2'nin sonundaki GKD'lerin bir versiyonudur. Burada da kapanış ikinci GKD ile yapılır. İlki beş ikincisi altı ölçü olan bu ardıl iki GKD'den sonra bitişik olarak başlayan ve döngüsü iki ölçü olan bir BB gelir. Yüz otuz dokuzuncu ölçüde gelen ve son ölçüsü durgu olan dört ölçülük bir KUY ile serim tamamlanır.

5.36. Senfoni no: 40

Serim genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu Cg'nin sunum kısmı iki adet dört ölçülük BİF'ten oluşur. Bu BİF'lerin her biri iki adet ikişer ölçülük TEF ve KAF'tan oluşur. KAF'lar TEF'ler ritmik olarak birbirlerinin birerbir aynısı olmasına rağmen melodik olarak birbirlerinden farklıdır. Bu sebeple bu KAF'lar TEF' olarak da değerlendirilebilirler. Dokuzuncu ölçüde auftakt olarak giren dört ölçülük PAR ile ardından gelen kadans, on altıncı ölçüde dört ölçülük bir BB'ye bağlanır. Bu BB'nin ilk üç ölçüsünde döngü bir ölçüdür. Son ölçüsünde ise ivmelenerek yarım ölçüye dönüşür. Yirminci ölçüde gelen durguyla genişletilmiş cümle sona erer. Sonra bu cümle yeniden başlayarak sanki bir büyük periyot (BP) gelecekmiş gibi yapılır. Ancak yeni başlayan genişletilmiş cümleyle önceki cümlenin ortak kısımları sadece sunumlarıdır. Devam kısımları birbirlerinden farklıdır. İkinci cümle ilk cümleden farklı olmasına rağmen, yine de burada bir BP varlığından söz edebiliriz. Yirmi sekizinci ölçüde başlayan devam kısmı modülasyonsuz bir biçimde direkt olarak yan tonda başlar. Bu noktada gelen altı ölçülük bir MER, otuz dördüncü ölçüde döngüsü bir ölçü olan dört ölçülük bir BB'ye bağlanır. Otuz sekizinci ölçüde döngüsü iki ölçü olan dört ölçülük bir BB2nin ardından gelen durgu ile kırk ikinci ölçüde III:YK OD gerçekleşir. Kırk dördüncü ölçüde yan tema M1 biçiminde başlar. M1'in öncül kısmı

iki ölçülük bir TEF ve bir KAF'tan oluşur. Kırk sekizinci ölçüde başlayan devam kısmı ise iki ölçülük bir PAR ve iki ölçülük bir kadanstan oluşur. M1 elli ikinci ölçüde tekrar gelir. dört ölçülük öncül kısmından sonra elli altıncı ölçüde devam kısmı iki ölçülük PAR ile başlar. Elli sekizinci ölçüde döngüsü bir ölçü olan dört ölçülük bir BB gelir. Altmış ikinci ölçüde gelen beş ölçülük GKD ile altmış altıncı ölçüde MOK yapılır. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Bu noktada başlayan kapanış bölgesi bir GKD ile açılır. Bu GKD'nin ilk iki ölçüsü kromatik bir MER'dir. Ardından gelen beş ölçülük yapıyla birlikte yedi ölçü uzunluğundaki bu GKD yetmiş ikinci ölçüde son bulur. Ardından PAR'sız üç TEF'li bir cümle gelir. Sunum kısmı serimin en başındaki BİF'i oluşturan fikirlerden ödünç alınarak elde edilmiştir. Dört ölçülük sunum ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Bu TEF'ler, birer ölçülük aynı motifin iki partinin kendi arasında paslaşmasıyla oluşmaktadır. Yetmiş yedinci ölçüde tekrar başlayan TEF bu sefer biraz değiştirilerek kadansa bağlanır ve sekseninci ölçüde cümle bitirilir. Ardından aynı cümle tekrar başlar ve seksen sekizinci ölçüde sona erer. Bu noktaya bitişik olarak bir dört ölçülük bir GKD başlar. Aynı GKD yine bitişik olarak doksan birinci ölçüde tekrar gelir. Ancak bu sefer beş ölçü uzunluğundadır. Doksan beşinci ölçüde ise dört ölçülük bir BB başlar. Bu BB'nin ilk üç ölçüsünün döngüsü bir ölçüdür. Son ölçüsünde ise döngü ivmelenerek yarım ölçüye dönüşür. Doksan dokuzuncu ve yüzüncü ölçüdeki durgusal KUY-G ile serim tamamlanır.

5.37. Senfoni no: 41

Serim genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı iki adet dört ölçülük BİF'ten oluşmaktadır. Bu BİF'lerin her biri ikişer ölçülük bir adet TEF ve bir adet KAF'tan oluşur. Dokuzuncu ölçüde başlayan devam kısmı bir yedi ölçülük BGKD'den oluşur. On beşinci ölçüde döngüsü bir ölçü olan iki ölçülük bir BB gelir. On yedinci ölçüde gelen iki ölçülük ünison ile önceki BB'nin döngüsü tersine çevrilir. On dokuzuncu ölçüde, bir ölçü döngülü tersine çevrilmiş iki ölçülük BB tekrar gelir. Yirmi birinci ölçüde BB ivmelenerek çeyrek ölçülük döngüye dönüşür. Yirmi ikinci ölçüde iki ölçülük durgu ile cümle tamamlanır. Burası I:YK OD potansiyeline sahip bir durgu noktasıdır. Ancak ardından Cg'nin sunum kısmı tekrar başlayarak bir BP etkisi yaratılır. Yirmi dördüncü ölçüde başlayan genişletilmiş cümlelerin sunumu. İki adet dört ölçülük BİF'ten oluşur. Otuz ikinci ölçüde gelen

devam kısmı, KAF'ın ikinci ölçüsünü PAR olarak kullanır ardından gelen kadans ile otuz yedinci ölçüde ölçüde yarım kalış yapar. Buraya bitişik olarak bir Cg daha başlar. Bu cümlelerin sunumu da aynı BİF üzerine kurulmuştur. İlk olarak iki ölçülük TEF gelir. Ardından MER özelliği gösteren üç adet KAF gelir. Kırk beşinci ölçüde KAF'ın ikinci cümlesi iki kez tekrar gelerek kırk yedinci ölçüde başlayan ve döngüsü yarım ölçü olan bir BB'ye bağlanır. Bunu takiben gelen kadans ile kırk dokuzuncu ölçüde başlayan BB ile birleşir. Yedi ölçülük bu BB'nin son ölçüsü durgudur. BB'nin ilk dört ölçüsünün döngüsü iki ölçüdür. Elli üçüncü ölçüde ivmelenerek döngü bir ölçüye dönüşür. Elli beşinci ölçüde ulaşılan durgu V:YK OD'un gerçekleştiği yerdir. Buraya kadar ki kısım üç tane Cg'den oluşan bir BP gibidir. Besteci serimin başında sunduğu BİF'leri tekrar tekrar sunarak periyot döngüsünde bir yapı yaratmış ve OD'a kadar gelmiştir. Elli altıncı ölçüde yan tema asimetrik bir periyot ile başlar. Bu periyodun öncül ve sonculu M1 biçimindedir. Öncül M1'in öncül kısmı, ikişer ölçülük bir adet TEF ve bir adet KAF'tan oluşur. Ardından PAR özellikleri gösteren iki ölçülük bir yarım kalış kadansla altmış birinci ölçüde son bulur. Altmış ikinci ölçüde soncul M1 başlar. Öncül kısmı önceki M1 ile aynıdır. Altmış beşinci ölçüde auftak olarak PAR altmış yedinci ölçüde auftakt olarak tekrar edilir. Ardından gelen kadans ile yetmiş birinci ölçüde asimetrik periyot MOK ile tamamlanır. Burası ESK'nin gerçekleştiği yerdir. Ardından başlayan kapanış bölgesi genişletilmiş bir cümle ile başlar. Bu cümlelerin sunum kısmı iki adet BİF'ten oluşur. İlk BİF dört ölçüdür ve ikişer ölçülük iki fikirden oluşur. BİF'in ilk fikri, serimin başlangıcındaki BİF'in KAF'ıdır. Ardından iki ölçülük başka bir YEF karşıt fikir olarak gelir. Yetmiş beşinci ölçüde BİF tekrar edilir. Ancak bu sefer beş ölçü uzunluğunda gelir ve devam kısmı ile arasında bir ölçü boşluk bırakılır. Devam kısmı seksen birinci ölçüde başlayan dokuz ölçülük bir GKD'den oluşur. Bitişik olarak birbirini bitişik tekrar eden iki GKD başlar. Bunlardan ilki altı ölçüdür. Doksan dördüncü ölçüde tekrarı olan GKD başlar. Ancak bu GKD hem yedi ölçü uzunluğundadır hem de yarım kalışla biter. Ardından kapanış bölgesinde gelen ikinci bir yan tema daha başlar. Bu tema, üç fikirli ve iki kadanslı genişletilmiş bir cümle biçimindedir. Yüz birinci ölçüde başlayan sunum kısmı ikişer ölçülük iki adet TEF'ten oluşur. Devam kısmı da bu TEF ile başlar ardından gelen kadans ve tekrarı ile Cg yüz on birinci ölçüde son bulur. Bitişik olarak bir birini bitişik olarak tekrar eden iki adet dört ölçülük GKD gelir. Yüz yedinci ölçüde döngüsü bir ölçü olan üç

ölçülük bir BB ve ardından gelen bir ölçük durgudan oluşan KUY ile serim tamamlanır.

Tablo 5.1: Anaton Bölgesindeki Biçimsel Yapılar

NO	AÇILIŞ	CÜMLE	PERİYOT	M	C'	BP	GKD	G → OD	OD'
1	Te(3)				1 Cpy(Tef x 3 + Dargo)		2 BGKD	C' İYK	
4					1 Cg2Blf+ DCg(Tef x 3 + pd +Dok)			DCg İYK	
5					Cg2Blf+ Mer+BB)			DEVAM(mer+BB+dargo) İYK	
6	Te(2)				Cg2t+ DCyg(2t+p+3k)			DCyg İYK	
7	(+1)				CgSUN+ DCg(Tef x 3 + Kad x 2)			DCg İNOK	
8							1		BB(TD)+BB(II) BS
9	GKD(Blf)						3	GKD VYK	
10					Cgl(2Blf+DCpy(2t+2k))+Cg2(32BB)+Cg3(2B+GKD)				BOD
12					2 Cpy (3Tef+Kad)+ 1Cg		1(Cg)	CgFon+ dokV+ dokII+GKD) V: YK	
13	(+1)				Cg2t+Par+BB+Dargo)		2	C' DEVAM -V:YK	
14			2 P(Ö(2t(2)+kañ) +S(t(2)+k(2))		Cg(S+Dl(p) + D2 GKD(4t+ BB)II	BP (P)	1(Cg)	C' (Dl+D2) V:YK	
15	Tef x 2	I(DC)			Cg2t+DC(Sun+Dev))			DC İYK	
16	Bİf x 2	I(II→V)			Cg(Sun + DCg2t+Par+Dok+ II))				BOD
17	Bİf x 2				Cg(Sun + DCg2t+par+kad))			DEVAM -İYK	
18		C(3+3+6)					4		(C DEV) DD BOD
19	Blf(6)x2				Cg(SUN+DCgSx2+P+BB+DOK V)			DCg -İHC	
20	(+2)				Cg(S+2D)+Cgpy(S(3t)+D(2t+3t)+GKD)+C(3t+Sek+GKD)		2		BOD
21		2			1 Cgpy(3tef+GKD)			Cgpy(Tef3+ GKD) -V:YK	
22					Cg3Blf+D C(2t+2GKD)		3	(GKD+BB) İYK	
23	GKD				Cgl(3Blf+ DOKV)+BGKD+ Cpo(3t+K)+ Cg3t+ Par+ DokII+BB+2GKD)		4		BOD
24	Blf x 2				Cgl(2B+ 2GKD)+Cg2(2t+GKD)+Cg3(3t+GKD)		4		BOD
25	GKD	1					2+ BGKD	BGKD İYK	
26					C'(Blf x2+Ün(3)+5Tef)				Ün(8) BOD
27	(+1)				Cpy(Sun+ Devx2)		1	KUY(BB+GKD) İYK	
28	(+2-Blf(4)) X 2				Cgl(Sun+ GKD) +Cg2(Sun(4t) + GKD)		2	DEVAM(GKD) V:YK	
29					Cpyg2(SUN+k+bb) + Cpyg2(SUN+GKD+2GKD+GKD(2+bb)			Cpyg2 DEVAM V:YK	
30					Cg3Tef+ 2kad + BB)		3	DEVAM V:YK	
31	(Bİf+KBlf) x 2				Cgl((Sun(Blf+KBlf)x2)+DCg(Sun+ Par+BB))+(Cg2(2Tef+Tef+DCg2Blf+Kad(Blf))			DCg Blf İYK	
32	GKD x 2				Cg2Blf+ DCg2Tef+ PAR+BB))		2	DEVAM V:YK	
33	Blf(5) x 2				Cgl(Sun+ 2 Dev GKD)+ Cg2(Tef+ Dev+Kuy+DokV+Kuy)		2(Cgl)	KUY(6)+DOK(8)+ KUY(4) İYK	
34	2				Cpyg(Tef+Tef + 2GKD)+ Cg2(Tef+DCg3Tef + 3BB))		2	(Cg) 3BB V: YK	
35					Cg(S+DC(S+D)+Cg3t+BB+BB+Kad+BB+DokV)				BS
36			2 x P'(t+k + f+ GKD)			BP(P)	2(P')-2		OD Bloke ii BS
38					Cgl(t+(t+DC(2t+P(3)+K)+Cg2(t+(t+Sek+KrMerV)+Kad)		5	BB+GKD=> İYK ?	Cg2 OD Bloke VI BOD
39	Blf x2				2Cg2Bİf+P+K)+Cg2(2t+f+GKD+GKD)	BP(C)		SEK+BB(II)+MER(DD)	BOD
40	Blf x2				Cg2Bİf+Par+Kad +BB)+Cg2Bİf+ Mer+2BB)	BP (Cg)	2(C')	DEVAM(Mer+2BB) III: YK	
41	Blf x2				Cg2Bİf+BGKD+BB+2+BB)+Cg2Bİf+Dev)+Cg2Bİf(t+4k)+BB+Kad+BB)	BP (3Cg)	1(BGKD)	Cg2(Bİf)=>Cg3 DEVAM V:YK	

Tablo 5.2: Yanton Bölgesindeki Biçimsel Yapılar

NO	SUNUM/AÇ	CÜMLE	PERİYOT	M	C'	BP	GKD	OD 2	ESK	KUYRUK
1	6						2		GKD	
4					1C _y +1C _{yg}		2		GKD	
5					1CgSunum+ 4GKD)		4		DEVAM(GKD)	
6					Cg1(S+p(3)+k)+Cg2(S+p+3k)+(MER+2k?+2k)			Cg1 İYK	(MER+2k?+2k)	KUY(4)+Dargu
7					Cg(SUN+PAR+DC(SUN+PAR+2GKD)		2		GKD	
8							GKD(MER)		GKD	KUY+Dargu
9					2Ck (Sunum+Kad) (6)				C	
12			P' (4+8)						P' SONCUL	
13					1 Cg(16)		1(C)		GKD	
14					1 Cg2Blf+DC(Fon+2Dev))		2 (C')		DEVAM(C)	
15					C'(Kar(4+P(6))+ CgS+GKD)			C' V:YK	Cg (GKD)	KUY(2)+Dargu
16					Cg(S+2p+GKD)		1(C')		GKD(C)	
17	1 + Kar(8)	1			Cp(2t+Par+GKD)+C(Fon+Dev)		1(C')		DEVAM(C)	BB+Dargu
18							3		GKD	BB+KUY(2)
19					Cg2SUN+2GKD)		4		(C')GKD	
20			P'(4+6)		Cg(Blf3+2GKD+BGKD+1/2BGKD)		3 + BGKD		BGKD	3
21		2							SONCUL	
22					Cg(S2Blf+ DPx2)	DP			SONCUL	4
23					Cg2Blf+ 2D C'(S+GKD))		2		(C')GKD	
24			P'(k+dk)		Cg2B+ GKD)		1		DEVAM(GKD)	2Blf KUY-G
25		2							P' SONCUL	X
26					Cgpo(2B+Sel4(4k3)+p(2x4)+BB)			C' İLYK	C	
27		2			Cg(S+P+K+K?+K?+K)				DEVAM(C)	
28						BP (C)			SONCUL(C	
29	Sunum x 3	1	2 (BP)			1 BP (P)	2 (P Soncul)		SONCUL	
30				M1(Öncü+Devam) X 2	Cg(Sx3 + DC1(8)+DCg2(Sun+ kr+ BB+ BGKD))				DC2 DEVAM(GKD)	BB+KUY- G
31				M3(Blf+Devam)) X 2 + M1'	C[Blf x 2+ DC(3t+P+K?)+M1'+DC(3t+P+K)]				DEVAM	
32			2 (BP)			1 BP (P)			DCi	
33									SONCUL	
34				M3[Blf+DEV(Yef+Kad)] +M3[Blf+DEV(Yef+GKD)]	Cg1(S+2GKD+GKD+ DokV)+ Cg2(3ef+ GKD)		4		Cg2 GKD)	
35							1(M3)		M3 (GKD)	
36					(DC(S+D))x 2(Min tekrar)				DC2 (DEVAM)	
37					CgS+1+D1(PD2BB==II)+GKD+BB+GKD)+D2(PD(BB)+GKD)+D2t'		4		C' (D2)	
38		2 (BP)(MinTok)			Cg2t+Par+GKD)	BP (C)	1+BGKD		BGKD (ESKÖ)	
39					Cg2B+DC(Fon+2GKD)		2		C' DEVAM(GKD)	
40				M1(Öncü+Dev)+M1'(Ö+Par+BB+GKD)			1		M1 DEVAM(GKD)	
41				M1(6)+M1(10)		BP (M1)			BP(M1)	

Tablo 5.3: Kapanış Bölgesindeki Biçimsel Yapılar

NO	CÜMLE	PERİYOT	M	C'	BP	GKD	A'	KUYRUK
1						4		2
4						2		BB+ Durgu(3)
5							Bif X 2	
6	x	x	x	x	x	x	x	x
7						2		
8	x	x	x	x	x	x	x	x
9						4		3
10						2		BB+Durgu
12				1 Cpy (3tef+kad3)			C'	4+2
13						2		4
14	x	x	x	x	x	x	x	x
15				C'g(S?+2GKD)		2(C')		uru
16	x	x	x	x	x	x	x	x
17	x	x	x	x	x	x	x	x
18						1+BGKD	Cg(3t+GKD)	BB+Durgu
19	x	x	x	x	x	x	x	x
20				C'(S(2)+PAR+PD+KAD)+Cg(S+2D)		2		2GKD+KUY
21				1Cg(Sun x 2 + GKD)		1(C')	C'	4
22				1Cg(Sun +2 GKD)		2(C')	BİF'(6)	2
23	x	x	x	x	x	x	x	x
24	x	x	x	x	x	x	x	x
25						1		BB+KUY- G
26							A-Bölgesi	
27				DC(Sun+ Dev) +DCt(Sun + Devt x 2)				BB+KUY(2)
28				1Cg (Sunum+ GKD?+GKD)				BB+KUY- G
29	x	x	x	x	x	x	x	x
30				Cg(S+ 2DCgpy)		1		KUY+Durgu
31						2		üni(2)+BİF(4)
32						5		2GKD(3)+ Durgu
33				Cpyg(Kr+3tef+k)+ Cpyg(Kr+3tef+ GKD)		1(Cpyg')		BB(4)+KUY(2+4)
34				Cg[2BİF+GKD1(6)+GKD2(16)]		BGKD+2GKD		2BB+KUY-G
35						5		KUY+ Durgu
36						6		KUY-G
38						1		BB+Durgu
39				Cg(2t+2+GKD?+GKD)			Cg2(2GKD)	BB+KUY(4)
40				Cpy(3T+K)x2		3	2Cpy	BB(4)+KUY-G(2)
41				Cg1(BİF(k+y)+Bif+GKD)+Cg2(3t+2k)		5		BB(3)+KUY(1)

6. SONUÇ

6.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

1- Bu serimler hangi tür serim sınıfı altında toplanabilirler?

Yapılan analizler sonucunda Mozart'ın 37 senfonisinin birinci bölümlerindeki serimlerin büyük çoğunluğunun 1 OD'lu serim sınıfına girdiği tespit edilmiştir. En az rastlanan serim sınıflarından Bileşik Serim (BİS) sekizinci, otuz beşinci ve otuz altıncı senfonilerinde görülmektedir. Hal böyleyken Mozart'ın bu serim sınıfını erken ve geç dönemlerinde tercih ettiği sonucuna varılmıştır. Bir diğer az rastlanan serim sınıfı ise 2 OD'lu serimdir. Senfoni no:6 ,7 ve 25'te görülen bu sınıf ise, erken ve orta döneminden sonra besteci tarafından tercih edilmemiştir. Bunun yanında Bağlı OD ve 1 OD'lu serimler kabaca homojenik olarak dağılmış bir görüntü çizmektedir.

Tablo 6.1: Serim sınıflarının sayıları.

1 OD	22
2 OD	3
BOD	9
BİS	3

6.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

2- Orta durgulara (OD) ve esas serim kapanışlarına (ESK) hangi biçimsel yapılar ile ulaşılmıştır?

1 OD'lu serimlerin orta durgularına hemen hemen her zaman C' biçiminde ulaşıldığı görülmüştür. Beş adet GKD, C' yapıların içinde gelmiştir. Tüm 22 serimin içinden yalnızca 2 tanesi bağımsız bir GKD ile bitmiştir. Ancak esas serim kapanışı (ESK)

için durum farklıdır. Yine en fazla rastlanan biçim C' olsa da diğer biçimsel yapılar da karşımıza çıkmıştır. İkinci en fazla karşılaştığımız biçim ise, melez (M) yapılar olarak saptanmıştır.

Tablo 6.2: 1 OD'lu serimlerdeki OD ve ESK'ya ulaştıran biçimsel yapılar

	C	P	C'	BP	M	GKD
OD	-	-	20	-	-	$5(C') + 2$
ESK	1	3	12	3	4	1

Üç adet 2 OD'lu serimde de orta durgulara ulaşılan biçimsel yapılar C' biçiminde karşımıza çıkmıştır. Bunlardan sadece bir tanesinde OD 1'e bileşik genişletilmiş kadans dizimi (BGKD) ile ulaşıldığı görülmüştür. Esas serim kapanışı ise, biri standart iki adet cümlesel yapı ile sağlanmıştır. Bunların dışında 6. senfoninin esas serim kapanışı, altı ölçülük MER özellikleri gösteren bir yapı ardından gelen dört adet kadans ile gerçekleştirilmiştir. Bu serim çeşidinden sadece üç adet bulunduğu için bir genelleme yapmak doğru olmayabilir. Ancak az sayıda da olsa 2 OD'lu serimlerde de 1 OD'lu serimlerde olduğu gibi, orta durgularda ve esas serim kapanışında cümlesel yapıların baskın oldukları görülmektedir.

Tablo 6.3: 2 OD'lu serimlerdeki orta durgulara ve ESK'ya ulaştıran biçimsel yapılar.

	C	C'	BGKD
OD 1	-	2	1
OD 2	-	3	-
ESK	1	1	-

Bağlı OD sınıfında da benzer bir durum söz konusudur. Dokuz serimden yedisi cümlesel yapılar ile potansiyel orta durgulara (POD) ulaşmışlardır. Otuz dokuzuncu

senfonide ise sekvans ve ardından gelen BB ile potansiyel orta durguya erişilir. Bağ kısımları ise çeşitlilik göstermiştir. Yirmi altıncı senfonide bağ kısmında MER özellikleri gösteren dokuz ölçülük bir ünison yapı gelmiştir. Otuz dokuzuncu senfonide yine MER özellikleri gösteren bir yapı karşımıza çıkar. On sekizinci senfonide ise, bir ölçülük durgu dolgusu (DD) bulunur. Geriye kalan altı senfoninin dördünde yine cümlesel yapılara rastlanmıştır. İki tanesi bu cümlesel yapılarda olmak üzere dört adet GKD için, cümlesel yapılarla aynı yoğunlukta ve önemde dersek yanlış olmaz.

Tablo 6.4: Bağlı Od Serim Sınıfında POD'lara Ve ESK'lere Ulaştıran Biçimsel Yapılar

	C	P	C'	GKD
POD	1	-	6	1
BAĞ	1	-	3	2 (C') + 2
ESK	-	3 P'	5	1(BGKD)

6.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

3- Bu orta durguların kalıfları nelerdir ve ne sıklıkta kullanılmışlardır?

Orta durgularda ise sadece bir adet na-mükemmel otantik kadansa rastlanmıştır. 1 OD'lu ve 2 OD'lu serimlerde I:YK ve V:YK arasındaki dağılım dengelidir. Bağlı OD'da ise ağırlık V:YK'dan yanadır. Bu kalış bağın sonunda gelen V: MOK'a gitmek için en yakın koşulu oluşturmaktadır. Bu sebepten dolayı yirmi altıncı senfonide gelen I:YK potansiyel orta durgularının bu görece uzak kalış durumu, kromatik özellikler gösteren bir MER vasıtasıyla hızlıca aşılabilmektedir. Otuz sekizinci senfonide durum biraz daha farklıdır. İlk potansiyel OD yetmiş birinci ölçüde I:YK olarak karşımıza çıkar. Burada yanton bölgesine geçilir ancak ana tema gelir. Sonra müzik V:YK'ya doğru ilerler ancak bu seferde doksan beşinci ölçü üzerinde VI armoni üzerinde orta durgu bloke edilir. Ardından gelen kadans ile yan temaya

bağlanılır. Bu veriler Bağlı OD sınıfı serimler için zorunlu olmasa bile, öncesinde gelen bir V:YK potansiyel orta durgusunun gerekliliğini açıkça göstermektedir.

Tablo 6.5: 1 OD’lu Serimlerdeki Orta Durgu Kalış Çeşitleri

	I : YK	V : YK	I NOK	III : YK
OD	10	10	1	1

Tablo 6.6: 2 OD’lu Serimlerde Orta Durgu Kalış Çeşitleri

	I : YK	V : YK	III : YK
OD1	2	1	-
OD2	1	1	1
Toplam	3	2	1

Tablo 6.7: Bağlı OD Serimlerde Orta Durgu Kalış Çeşitleri

	I : YK	V : YK
POD	2	7

6.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

4- Bu serimlerde kullanılan biçimsel yapıların türleri ve adetleri nelerdir?

Biçimsel yapılar bakımından 37 serim içerisinde en fazla rastlanan biçimler cümlesel yapılar (C ve C’) ve genişletilmiş kadans dizimleri (GKD) olmuştur. Periyot ve melez yapılar daha az sıklıkta ve çoğunlukla yanton bölgesinde geldikleri gözlemlenmiştir. Periyodik yapılara anaton bölgesinde rastlansa da, kapanış

bölgesinde görülmemişlerdir. Melez yapılara ise sadece yanton bölgesinde rastlanmıştır. Anaton bölgesinde en çok rastlanan yapı cümlesel yapılar olurken kapanış bölgesinde en fazla GKD yapısı karşımıza çıkmaktadır. Ayrıca GKD'ler, bu üç bölgede diğer yapılara göre daha homojen bir dağılım sergilemişlerdir.

Saptanan 333 biçimsel yapının yaklaşık olarak %50'si GKD, %40' cümlesel (C ve C') yapılar, %7'si periyodik (P,P' ve BP) yapılar ve %3'ü melez yapılardan oluşmaktadır. Teorisyenlerin tanımladıkları standart cümle ve periyot biçimleri ise, tüm biçimsel yapıların yaklaşık olarak %6'sını oluşturmaktadır.

Tablo 6.8: Cümlesel Yapıların Dağılımı

	C	C'
A-Bölgesi	6	53 + 15 DC
Y-Bölgesi	7	29 + 11 DC
K-Bölgesi	-	16 + 2 DC
Toplam	13	126

Tablo 6.9: Periyodik Yapıların Dağılımı

	P	BP
A-Bölgesi	4 P'	2 P' + 3C'
Y-Bölgesi	3 P' + 6 P	2 P + 2 C + 1 M1
K-Bölgesi	-	-
Toplam	13	10

Tablo: 6.10: Melez ve GKD'lerin dağılımı

	M	GKD
A-Bölgesi	-	52 + 4 BGKD
Y-Bölgesi	11	44 + 2 BGKD
K-Bölgesi	-	56 + 2 BGKD
Toplam	11	160

KAYNAKÇA

- Baker, Nancy. K. 1983. **Introductory Essay on Composition**. London: Yale University Press.
- Caplin, William. E. 1998. **Classical Form**. New York: Oxford University Press.
- Caplin, William. E. 2013. **Analyzing Classical Form An Approach For the Classroom**. New York: Oxford University Press.
- Hepokoski, James. ve Darcy, Warren. 2006. **Elements Of Sonata Theory**. New York: Oxford University Press.
- Hill, J. Walter. 2014. **Joseph Riepel's Theory of Metric and Tonal Order, Phrase and Form**. New York: Pendragon Press.
- Forrest, David. ve Santa, Matthew. 2014. A Taxonomy of Sentence Structures. **College Music Symposium, 54**. doi: 10.18177/sym.2014.54.sr.10629.
- Goodchid, Meghan. 2008. Formal structures in the solo keyboard music of J. C. Bach and their influence on Mozart. Yüksek Lisans Tezi. McGill University.
- Larsen, Jens Peter. 1963. "Sonata Form Problems." In Handel, Haydn, and the Viennese Classical Style, Çev. Ulrich Kramer, 269-79. Ann Arbor: UMI Research Press.
- Magarotto, Matteo. 2016. The Interaction of Sonata Form and Schemata Derived from Galant Practice in the First Movements of Mozart's Keyboard Sonatas. Doktora Tezi. University of Cincinnati.
- Newman, William. S. 1948. Problems in Sonata History. **Bulletin of the American Musicological Society**, (11/12/13), 49-50. doi:10.2307/829285
- Rosen, Charles. 1988. **Sonata Forms**. New York: W. W. Norton & Company.
- Schoenberg, Arnold. 1970. **Fundamentals Of Musical Composition**. Boston: Faber and Faber.

Yetkin, Betül. 2010. Wolfgang Amadeus Mozart'ın Klasik Batı Müziğine Getirdiği Müzikal Yenilikler ve Türk Müziği ile İlişkisi. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi.

Tuğrul, E. Gökçe. 2015. W. A. Mozart'ın Piyano Sonatları. Sanatta Yeterlilik Tezi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.

Işıksungur, Beyzagül. 2013. W. A. Mozart'ın Çocukluk ve Olgunluk Dönemi Keman Sonatlarının Teknik ve Müzikal Açından İncelenmesi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi.

ÖZ GEÇMİŞ

Doğum Tarihi 01.01.1984

Doğum Yeri Adana

Eğitimi

Yüksek Lisans 2017 -2020 Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Sanat ve Tasarım Ana Sanat Dalı

Müzik ve Sahne Sanatları Yüksek Lisans Programı

Lisans 2009 - 2016 Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi
Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü
Müzik Toplulukları Programı

2010 - 2016 Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi
Müzik ve Sahne Sanatları Bölümü
Duysal Tasarım Programı

Lise 1994 - 2001 Adana Ticaret Odası Anadolu Lisesi

Yayınlar

“Klasik dönem Batı Müziğini Oluşturan Biçimsel Yapıların Adlandırılması”,
Uluslararası SANAD Kongresi (ISBN: 978-605-7758-55-2).